Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

VOORZIGTIGE

DOLHEIT,

HOF-SPEL.

KW
448
H 113

Qui neſcit ſimulare, neſcit Regnare.

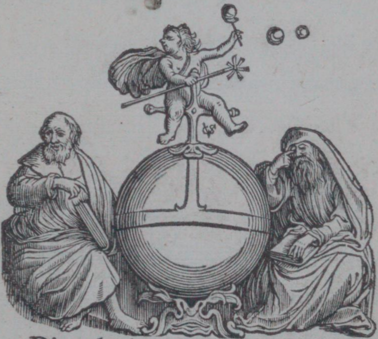

D'een lacht en d'ander ſchreit.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

t'AMSTELDAM,

Gedrukt by *Ian van Hilten*, Boekverkoper in de Beurſtraat, in de geborduurde Handſchoen. *ANNO* 1650.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Opdracht,

Aan Mevrouwe, Mevrouwe

MARIA SPIEGELS,

Gemalin van den eedelen geſtrengen, groot achtbaren Heere, mijn Heere

Dr. GEERAARD SCHAAP,

Oudt Burgermeeſter ende Raad der Stede Amſteldam, *Curateur der beroemde hooge Schoole te* Leyden, *en tegenwoordig Raad van Staten, &c.*

MEVROUWE,

NU ik u E. een toonneelſpel derf toebrengen, is mijn hertelijkſte wenſch, dat uw edelmoedige gedagten zich niet inbeelden, dat ik dit tot eenige afdoening denk te doen gelden van zoo veel onverdiende weldaden, als my wel eer door zijn edelheit, mijn heer uw ed[ts]. gemaal beweezen zijn: want de letteren en 't papier, (die ik Spanje in tijdt van vrede

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

ontleende) tegens zulke gunſten op te weegen, waar een ongemeene ondankbaarheit: maar de naaſte trap tot dankbaarheit, is weldaaden erkennen; daar mijn onvermoogentheit in plaats van erkennen, alleen bekent; hier waar ook mijn ſwijgen ondankbaarheidt geweeſt, en door het bekennen en ſpreeken ſchijn ik naar roem te ſtaan: want het is my onmogelijk te bekennen, hoe ſeer ik van u E^ts^. gemaal begunſtigt ben, of ik moet met eenen aan al de werelt verkondigen, dat zijn Edelheit my zijn gunſten waardig achte: maar het ſtaat my beter vermetel; als ondankbaar te ſchijnen. Ik breng dan een dankbaaren koning (die op het Duitſch toonneel de weldaaden en plichten zijnes trouſten onderzaats met gunſten en ampten betaalt zet) voor uw voeten, niet zo zeer om uw ſchrandre oogen te vermaaken, als om mijn eigen machteloosheit aan te wijzen, en deze dankbare regulen van *Seneca* te gemoet te voeren.

Nimmermeer kan ik u voldanken, doch zal niet laten over al te belijden, dat my zulcx ondoenlijk is.

Vergelding was ook 't oogmerk der Burgermeeſterlijke mildadigheit niet; want

Dan is vveldoen een deught, als het niet vergolden vvort:

vvort: vviens vrucht een dapper man in't geven al genooten heeft.

Ik ſchrijf dan, om dit te betuigen onder d'ooghen des gemaals, deze erkentenis de gemalin toe; ik brengh ghedighten aan een vernuft, dat de dichtkonſt zoo langh omhelſde; en nu noch niet haaten kan:

Als uvv verſtandt van hemelſch man bedouvvt
Gaat vveiden, als een pen gedoopt in't gouvvt,
Die trekkend haar gekeert vernuft ontfout
Op zuivre bladers.

Vloeit ook van hier af het geluk des Burgermeeſters niet? want de hoogheidt zijner Ampten, het koninglijk gezantſchap, doorluchte burgermeeſterſchappen, gunſt van volk'ren, ſtenden en ſtaaten, vervullen zijn gelijkmoedige ziel met zo veel genoegen niet, als uw eenige liefde:

Vitæ vita amor eſt, nec perfectus niſi unus:

Ook heeft de bron te veel volmaaktheit, om geen volmaaktheit voort te brengen.

Qualem blanda Venus, daretque Iuno:
Formâ, ſimplicitate, comitate,
Cenſu, ſanguine, gratiâ, decore.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Ontfang dan in uw beleefde beschermingh mijn belaagde Koning, en oordeel waar hy wel of qualijk geveinst heeft; zijn vervolgde *Lucinde* lacht alreedts, om datze uit zo veel doorgeworstelde ellende in uw armen werdt opgenoomen: de staatzugtige *Rosania* bekent met *Dinardo* onder uw rechtvaardige oogen haar ongerechtigheit; *Morosin* zijn onbedachtzaamheit, en ik, dat ik in plaats van ouwde weldaden af te doen, my in nieuwe schulden steek door dese toeëigening, die ik verzoek ten goede genomen te werden,

MEVROUWE van

UEd^ts.

Onderdanigste verplichtste en dienstwilligste dienaar

Ioris de VVyze.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Aan den

L E Z E R:

TEerwijl ik mijn gedaghten op het volg-geschil der dingen liet gaan, en met een aandagtig oogh van buitten het schoutoonneel des werelts, en in mijn leesvertrek van binnen de kleene toonneelen der ouwde en hedendaagsche geschiedenissen overzag, bevond ik, dat deze zijd' aan zijd' niet als rollen van gheveinstheidt speelden; en dat de verloopen tijden wel veranderden van aanzigt, maar niet van gebreken. Onze nabuurige Koningrijken zijn met te veel bloet bevlekt, om geen treurtoonneelen van geveinstheit af te beelden, en geveinst te wezen; terwijl ik met bedroefde oogen d'ongehoorden ondergang van Koningrijken en Koningen aanschouwde, viel my de gelukkige uitkomst van het deurgeworstelt gevaar eens uitheemschen Konings in handen, en mijn schrijflust vond gelegentheit, om Koningen aan te wijzen, dat zy geen quaatheit, als te veel goetheits hadden, en in d'aldergeveinste wereldt d'aldergeveinste vyanden niet ongeveinst behoorden t'omhelzen. Terwijl dit huidendaags toonneel haar gordijneu open schoof, wiert mijn pen verwekt om het tegendeel van deze openhertige, doch ongelukkige oprechtigheidt mijn tijdt genooten ten toon te stellen, door een spaansche Dolheit, die haar poëet, en niet te onregt, de naam van Voorzigtigheit toepast; maar eer op ons toneel de rollē des voorzigtigen konings afliepen, had de gekroonde Lijdzaamheit voor haar erfpaleis; maar op een moordtoonneel haar rol volspeelt; evenwel heb ik, hoe wel te laat, noch willen voortgaan, om te betuigen, dat ik wenschte voorgespeelt te zien, 't geen dit toonneelspel nagespeelt heeft. Mijn geest heeft het gelust zich hier in te oeffenen, en mijn gedachten schieppen vermaak uit treurstof; daar de Koningen *ten koste van haar mogentheit, en dikwils van haar bloedt leeren veinzen, heb ik met meerder genoegen, en minder gevaar, deze konst onderzocht, en de wetenschap van mijn koning* Antony *nu wel, dan qualijk, en ten lesten geluk-*

kig

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

kig zien uitvallen. Ik verhoope dat uw beleeftheit zo veel vermaak in't lezen zal vinden, als ik in't ſchrijven vont. Den naam van Hof-ſpel *dacht my niet oneigentlijk voor dit werk te voegen; om dat het veinzen, daar dit ſpel van aan een hangt, het rechte ſpel der hoven, of hofſpel is. Dit heb ik beſcheide lezer gewilt, dat u niet onbewuſt zouw zijn; gebruik het dan tot uw voordeel; maar veins niet, ten zy het den vaderlande ten dienſte, uw vrunden te nut, en niemandt tot hinder kan ſtrekken.* Vaar wel.

J. de Wijze.

Inhout:

Inhout:

T*Oen Phlips koning van Albanien en Epiro geſtorven vvas, liet hy zÿnen enigen zoon* Anthony *tot erfgenaam des rÿks, en hem een ſtiefmoeder na, die (verlieft zÿnde op den ſtaatzuchtigen veldheer van zÿn legers) bedekte lagen leit, om zich zelf in den troon van* Anthony *te draajen.*

I. De jonge koning in't bloejenſt van zijn jeugt, en overzulks minzuchtig, ſlaat dit weinig acht; maar zijn zinnen op de ſchoone Gravin *Lucinde*, die zijn liefde erkent en met vrye toegang begunſtigt, waar over de Koning zich in haar vertrek vindende, op een nacht van den graaf *Moroſin* haar broeder beloopen, en onbekent wechgeholpen wiert; de graaf hier door vol gramſchap, beſchuldigt zijn zuſter met onkuiſheit, en begeert, om zijn eer te voldoen, de man te weten, die hem ontkomen is: hier ſtijf op aanſtaande vint hy zich belet voort te varen door het bevel des konings, die hem te hoof doet haalen, en veltheer maakt van het leger, dat op zijn vertrek ſtont, om *Sfetisgrad* (welke ſtadt van den *Turk* belegert was) t'ontzetten; hier door wert *Moroſin* gedwongen metten dageraat te verrrekken, en zijn zuſter ongequelt te laten. Het begeven van dit ampt verbaaſt den afgezette veltheer *Dinardo*, en de ſtiefmoeder *Roſania*, die beducht zijn dat de koning haar lagen gemerkt, en daarom *Moroſin* veltheer gemaakt hadde; hier over gaan tuſſchen *Roſania*, *Dinardo* en haar vloekverwanten *Tancredo* en *Domicio* hette raatſlagen om; men zoekt den jonge vorſt naâ zijn ſtaat: maar men derft, om de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

haat der gemeente niet op den hals te haalen, naar zijn leven niet ſtaan: ten laaſten beſluitmen hem door vergift 't verſtant te bedwelmen, en onder ſchijn van een rechtvaardige tijtel zijn rijk (geduurende zijn onzinnigheit) te beheeren; hier over trachtmen den drankbereider *Robbrecht* om te koopen, die haar zijn hulp belooft.

II. En echter den koning alles ontdekt. *Anthony* om al zijn vyanden t'ontdekken, te bedriegen en onder te brengen, beveelt zich de trouw van zijnen oprechten dienaar, en wil dat hy zich gelaat om hun te believen, drinkt zijn gewoone maagdrank, veinſt zich in het byweezen van *Roſania*, den hartog *Dinardo* en 't hofgezin vergeven en buiten zinnen te weezen. hier door wert hy gewaar wie met zijn vyanden aanſpannen, en eindelijk door laſt des hartogs van zijn eige lijfwacht vaſt geſtelt in verzekering geleit, en *Lucinde* door de haat van *Roſania* met dit verraat beticht, en ook gevangen.

III. *Dinardo* waanende nu meeſter te zijn, laat door zijn medeſtanders *Tancredo* en *Domicio* de gemeente des konings razerny bekent maken; en beleit de zaaken door zijn liſt tot voordeel van *Roſania*, die door d'adel en gemeente eenſtemmiglijk tot Regente verkooren wert, om het rijk (geduurende haar zoons onzinnigheit) te regeeren. De nieuwe Regente beſluit *Lucinde* by *Anthony* te laten brengen, te doen doorſteeken, en dan uit te laten ſtroojen, dat de koning in zijn razerny zijn handen aan haar geleit, en haar afgemaakt hadde; op dat haar broeder *Moroſin* zich op *Anthony* werp, en zy door een tweede hand haar haat een ſlag zou voegen. Dit komt den veinſenden vorſt ter ooren, die zich verlegen vint, en te laat gewaar wert, dat hy door zijn veinzen de ſtiefmoeder gelegentheit gegeven heeft, om aan zijn kroon te komen: dat hy om zijn vyanden te leeren kennen, en zijn leven te verzekeren, zich zelf te diep in dit werk had ingewikkelt, en nu vergeefs naar zijn bedroge onderzaaten te rug, en *Lucinde* in gevaar zag; en hoorde dat *Domicio* zich aanboot om haar te vermoorden. maar wanneer nu *Lucinde* by den gevangen koning gebragt is, geeft hy zijn verſtant en haar aanſtaande doot te kennen: doch hy bedriegt en doorſteekt *Domicio*; wint hem in een laaken; betreurt en omhelſt het lichaam in 't bywezen van de lijfwagten (die op zijn geroep te laat toeſchieten) gelijk of het *Lucinde* was: de bedro-

ge

ge lijfwacht ontweldigt hem het lijk van *Domicio*, 't welk zy, door ordre van *Domicio* zelf, (terwijl zy meenden dat het *Lucinde* was) in een put werpen. De koning helpt *Lucinde* met zijn drankbereider (die door *Dinardo* ook vastgezet was) uit de gevankkenis. ondertusschen loopt het gerucht, dat *Lucinde* door den dollen koning vermoort is, waar op *Rosania Tancredo* afvaardigt om den veltheer *Morosin* zijn zusters doot bekent te maken en *Anthony* te beschuldigen.

IV. *Morosin* vol haat en toorn maakt stilstant van wapenen met den Turk, en verbint zich met den Bassa *Sinam*, om gelijkerhant met beî de legers naar de hooftstadt *Croye* te trekken, *Anthony* over *Lucindes* moort te straffen, en het rijk te leen vanden grooten heer t'ontfangen. *Lucinde* verschuilt zich terwijl op 't lant en doet *Robbrecht* naar den koning verneemen; d'afgezonde *Tancredo* komt te rug *Rosania* aandienen, dat *Morosin* den koning *Anthony* in handen wil hebben; hier op wert *Tancredo* belast den gevangen vorst in een besloote koets na den graaf te voeren. Ondertusschen koomt *Lucinde* door hulp van *Robbrecht* vermomt by *Anthony*, wien zy een pook in een mande met fruit brengt, en de twee wachters helpt afmaken; doch op het punt van vluchten, wert *Anthony* van *Tancredo*, die op 't slag komt, aangehouwden en op een koets geworpen, om naar den graaf te brengen.

V. Hier op wert *Rosania* aangezeit dat *Morosin* met den Bassa voor de poorten zijn, en met een gedeelte des legers, tot hun verzeekering, intrekken; dit beweegt haar om *Tancredo* het overleveren van *Anthony* te verbieden tot nader last. *Morosin* komt op 't hof en de Bassa maakt het lant chijnsbaar onder zijn kaizer, en *Rosania* moet den gevangen koning afstaan, en last geven tot d'overleveringe. eindelijk maken eenige soldaten, die de lantbestiering van *Rosania* wars waaren, een oploop, en rukken den koning uit de handen van *Tancredo*. De vorst toont zijn verstant en oordeel, verhaalt zijn stiefmoeders schelmery, en verzoekt haar gehoorzaamheit en hulp, trekt eindelijk naar het leger van den graaf, 't welk hem toe, en den Turk op 't lijf valt en ter stadt uit slaat. hier op trekt de verloste koning na zijn hof, daar *Rosania*, *Dinardo* en den Bassa zijn majesteit te voet vallen. *Morosin* zijn zusters leven, en eigen onbedachtheit, en eindelijk

haar

haar ongeluk hoort verhaalen, en haar gelukkig omhelst. Ten laasten neemt zijn majesteit *Lucinde* voor koningin en gemalin, en *Robbrecht* voor kamerling aan. *Morosin* wert in zijn veltheers ampt bevestigt, en des konings nicht ten huw'lijk gegeven. *Sinam* ontslaagen en verzonden, en *Rosania* raakt met haaren hartog *Dinardo* in ballingschap, en ons toonneelspel ten einde.

Het Toonneel is binnen, en een mijl twee of dry van Croye.

PERSONAADIEN:

Anthony, koning van Albanien.
Morosin, een graaf, broeder van Lucinde.
Lucinde, bemint van den koning.
Rosania, stiefmoeder des konings
Dinardo, een hartog en veltheer.
Tancredo } Twee graven.
Domicio }
Finardo, hofmeester des konings.
Celio, kamerling.
Tebandro, } Twee staatjongens.
Cloro, }
Filippo, 't hooft der gemeente.
Robbrecht, des konings drankbereider.
Reyntje, } Twee lijfwagten.
Floris, }
Zargiant.
1 }
2 } Albanoiser soldaten.
3 }
4 }
Ergastus, een harder.
Tirsus, harders jongen.

Stommen.

Valerio, hopman van de lijfwagt des konings.
De gemeente der Albanoiseren.
Het leger der Albanoiseren.
Het leger der Turken.

Eerste

Eerste bedrijf.

De *Koning*, de graaf *Morosin*, en *Lucinde*.

Luci. HOud broeder.
Mor. Ga ter zijde, en laat my los, eer 't staal
Uw boesem open' en bespreng mijn vaders zaal
Met eer'loos bloed, laat los, laat los, laat los gy snode,
Dat ik hem ken, die zo bedekt'lik is ontvlode,
En nu zo stout noch is, dat hy my hier verwagt.
Luc. Te minder hoort hy by den graaf te zijn verdagt?
Mor. Hoe des te min verdagt, heb ik hem niet belopen
In uw vertrek? hy zal het met de dood bekopen,
Ten zy hy my voldoe, wie dat hem derwaarts joeg,
Of wat hy daar verloor: maar 'k vrees dat hy genoeg
Aan u gevonden heeft?
Luci. Hoe graaff aan my gevonden,
Ik weet wel dat ik ben door 't bloet aan u verbonden,
En u mijn eer ten dele aangaat als broeder: maar
Niet als gemaal; gy spreekt Lucindes deugt te naar,
Terwijl gy 't eerbaar hert met oneer durft besmetten,
En hier uw tong, en kling op deze boesem wetten.
Mor. Foei dat ik dulden zou zo duldeloze schand,
Laat los, noch eens laat los:
Luci. Aylaas houd broeder: want
Hy heeft u nooit misdaan:
Mor. Meer als te veel Lucinde?
Off kan hy niet misdoen die 'k in uw kamer vinde?
Wie kan het anders zijn, ô hoon, als die 't genot
Van uwe schoot genoot, en drijft met my den spot?
Luc. Heer broeder laat de drift uws gramschaps recht en reeden
Niet overtreên, ik zelff en ben niet wel te vreeden
Mits gy hem in 't vertrek, ja in mijn slaapplaats vond;
Ik wenschte datmen wist, wie dat hem derwaarts zond?

Zouw een van mijn gezin haar wel zo wulps vergeeten
En overtreên haar plicht?
Moro. Dat dientmen dan te weeten:
Ik nader hem en vraag wie dat het van hun zy:
Maar neen Lucinde, neen, het blijkt genoeg, dat gy
Hem laſt gaafſt; geen gezin heeft hem by u verſteeken?
Wat houd my dan, laat los, ik wil my aan hem wreeken,
Fy dat de gaile min Lucinde dus vervoert:
Hy ſtaat gelijk een beeld, dat hand, nogh voeten roert:
Vlucht rover van mijn eer, wat laat de ſchelm ſich voorſtaan,
Verrader acht gy my laff hertich, 't zalder door gaan:
O neen ik ducht hy zy veel groter heer als ik,
Het zy dan wat het wil, ik nader
Luc. Ach ik ſchrik
Houd broeder.
Mor. Spreek gy, menſch, off ſpook, wilt u ontdekken?
Wat ſoekt gy hier, wat min, wie kon u herwaarts trekken,
Noch eenmaal wie gy zijt, ſpreek eer het u berouw,
Nogh andermaal zeg op wat ſoekt gy?
Kon. 'K ſoek mijn vrouw,
Binnen.
Mor. Is deze uw vrouw.
Luc. Hy 's wegh.
Mor. Ik zal zijn vlucht dan ſtuiten:
Luc. Vertoeff wie weet wat volk, dat hem verwagt daar buiten?
Mo. Hoe zal ik dit verſtaan: wie weet wat volk hem waght:
Onteerde vrouw, gy weet wel wien ik deze nacht
In uw vertrek beliep, en kunt, het niet ontleggen:
Want gy verſpraakt u zelff, en nu zult gy 't ook zeggen:
Luc. Lucinde zei noch noit, het geen zy niet en wiſt:
Mor. Hy zocht zijn vrouw, en moet haar hebben hier vermiſt
En uw lichtvaardigheit veinſt daar niet aff te weeten,
Onkundig heb ik u tot deze tijt verſleeten!
Luc. Daar ik veel dochteren ten hove by my hou,
Is 't vreemt dan, dat ik niet en ken dees man zijn vrouw?

Mor. O neen Lucind', ik vrees hy heeft u uitgelezen,
Slaâ acht, en ziet gy geen verand'ring in mijn wezen,
Ik voel mijn eer gequetſt, mijn ſtrijdtbare arm gemandt,
Om door uw dood ons huis t'ontlaſten van die ſchandt?
Maar 't broeders hert ſchijnt tot medoogentheydt te neigen?
Wie dorſt des graven eer met zulk een ſchipbreuk dreigen,
Nu zeg my dan wie 't was, en help my uit den dut,
Op dat ik noch in tijdts uw val, en my beſchut:
Want is die vluchteling uit edel bloedt geſprooten,
Ik ſtaa het toe, vermits hy meerder heeft genooten,
Dan d'eer toelaaten mocht, en twijffel niet gravin,
De hemel hoort ons aan, ondekt my dan uw min.
Luc. Heer graaff heb ik u oit hier reden toe gegeven
Door zoek van dagh tot dagh mijn wandel en mijn leven,
Hebt gy wel oit aan my lichtvaardigheydt beſpeurt:
Mor. Ja nu, dies ſwijgh voort aan.
Luc. Die niets en heeft verbeurt
En zijn gewiſſe kent bevrijt van zulke vlekken,
Die mach voor yeder een zijn onſchuld wel ontdekken:
Mor. Het bleek my veel te klaar, en nu gy zulks ontkent
Iſt zeeker, dat gy zijt aan deze luſt verwent,
Ja tracht int heimelik noch langer min te pleegen:
Maar neen zy is ondekt: mijn deughd ſtelt ſich daar tegen,
En lijd die ſchandvlek niet verduldigh in zijn bloed,
Ontrouwe, zijt gy zoo van jongs aff op gevoed,
Neen; vader gaff u wel een and'ren les int leſte,
Nu die vergeten is, geeft gy uw ſchoot ten beſte
Aan een vermetelen, die 't huis te ſchande maakt.
Luc. O bitſe tong, die zoo veel valſche laſter braakt
En quetſt uw ſuſters eer, houd op, houd op met ſchelden,
Daar zoo veel dochters zijn moet ik 't alleen ontgelden?
Hoe komt Lucinde doch in zulk een quaat gelooff.

Rijntje

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Rijntje, Floris, Morosin, Lucinde.

Rijn. Heer graaff zijn majesteit ontbiedt u strax ten hooff,
Mor. Zijn majesteyt:
Rijn. De vorst.
Mor. Gaa heen, ik volg.
Flor. Wy dragen
Zulk antwoordt aan geen vorst, dat liep licht uit op slagen,
Off voor een week off twee te water en te brood,
Men keert niet zonder u, terwijl men 't ons gebood.
Mor. Zijt gy maar met u tweên?
Rijn. Noch dertich: dees verbeiden
Uw komst.
Mor. Waar toe zoo veel?
Rijn. Om u ten Hooff te leiden.
Mor. Noit was mijn moedig hert ten hooff te gaan beducht,
Gewis de koning was 't, die is my straks ontvlucht;
O spijt, ik heb geen macht, om zulk een macht te keeren,
Ik ben genoeg onteert, wat kan my meêr onteeren?
Binnen.

Luc. Wat liep mijn leven, en mijn Konings eer gevaar,
Doch nu door dit ontbodt weêr in zijn vryheidt: maar
Waarmeê vergelde ik dit, ik geeff aan u mijn leven,
Mijn prins gy gaaft het my? wie kan ik't nader geven.

Dinardo, Rosania.

'T Is tijdt mijn landt prinsces dat gy naar hoogheit tragt,
Te meer terwijl 't geluk u vriendelijk belagt,
Ja bied u self de hand, om op den troon te stijgen,
Ontzegt geen Koningkrijk, dat niemant kan verkrijgen
Ten zy, hy moedig is; begin eer't werd te laat?
De jonge koning zal zijn ingekropte haat
Uitstorten, die hy hield' voor Flippes dood verborgen;

En dagelix uw ſtaat met zoo veel wagts verzorgen,
Nu hy den ſcepter van Albania geniet,
Dat gy verſlijten zult uw leven in verdriet.
Vermooght gy 't nu, gy ſult het namaals niet vermogen,
Hy moet van kant, zijn dood, en val kan u verhoogen,
Zijn leven hoont u, en zijn kroon is u bederf;
Dies hoogberoemde vrouw, dat d'Albanoiſer ſterf
Iſt raadſaamſt, en het kan bequamelijk geſchieden
Terwijl ik veldheer ben, en 't leger mag gebieden,
Hier door beſtaat mijn maght, en meenig oud ſoldaat
Moet naar mijn oogen zien, en door een ſtoute daat
Zijn ongeachte ſtaat met dapperheit vergrooten:
Hier door kan ik de vorſt uit zijne zeetel ſtooten;
Ja den verwijfden zoon, en laffen koning doôn?
En wie is dan zoo naa aan dees beroemde kroon,
Als gy, die my uw echt, en vriendſchap waard wilt aghten.

Roſ. Kloekmoedigh hertogh ik beken dat uw gedagten
Behoorden mijn gemoed te wekken, om den ſtaf
Van d'Albanoiſer prins, geholpen in het graf,
T'aanvaarden: maar 't gemoed, met vrouwe vrees bevangen,
Kan niet beſluiten om die door zijn dood t'ontfangen.

Din. Of ſchoon de ſcepter van dit rijk u niet en trekt,
Gewis de liefde tot kloekmoedigheidt verwekt,
Om door des konings dood, ons eigen dood t'ontwijken;
Maar neen Roſania laat nu geen liefde blijken,
En acht Dinard' onwaard te heerſchen nevens haar:
Vorſtin de liefd' ontziet om ſcepters geen gevaar,
Een recht verliefde vrouw laat haar door vrees niet toomen.
Mevrouw gy ſchroomt den vorſt, de vorſt ſal u niet ſchromen,
De zoon Antoni nu zijn hoogmoed blijken laat,
Vermits hy dees, of dien uit zijnen dienſt ontſlaat,
De hoogſte daalen, en de laagſte doet verheffen;
Die ſlag trof meenig held, komtz' u niet meê te treffen?

Roſ. Noch hoop van deze ſtaf, en 't Albanois ontzagh
Noch vrees voor ſlegter ſtaat meer als mijn min vermagh,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Mijn ware liefde zal Dinardo noit beſwijken,
Mijn liefde t'uwaarts zag op kroon , noch koningrijken,
En heeft Dinardoos liefd meer na de kroon geſien,
Als na mijn waardicheit, uw inzicht moet geſchiên,
Vermits ik zoo een kroon niet waardig ben te dragen.

Din. Stort hemel vry gelijk al uw gevreeſde plagen
Op 's hartogs boeſem uit, dat d'aard, het water, lugt
En vuur my hier gelijk beſtrijde, en ik ter vlugt
Van d'Ottomannen werd vertreên door paarde voeten,
Is dat noch niet genoech om mijne ſchuld te boeten?
Zoo plaagh de hemel my met agterdocht, een plaag,
Die'k d'aldergrootſte ſchat, zo 'k yemand liefde draag
Dan u, of zonder u tragt op den troon te treden.

Roſ. Gy hebt Roſania verwonnen door u eeden,
Gy ſiet veel eer dees ſtad, ja't Koningrijk ten val
Eer mijn ontſteeke moed int minſt beſwijken zal,
Mijn liefd' is ongeveinſt , en om u dat te toonen
Iſt op de kroon gemund, wild dan geen vorſt verſchoonen.

Din. O woorden, die mijn hert verdubb'len doen haar moed,
'T is op de kroon gemunt, men ſpaar geen konings bloed,
Het krijgſvolk is gereed, ik zal geen opſet ſtaken,
Al zouwd' ik Croye tot een twede Troje maken.

Roſ. Men geef zich niet te ruſt, voor dat de gulde glans
Des zons, uw hooft omring met ſulk een lauwer krans.

De *Koning*, graaf *Moroſin*, *Rijntje* en *Floris.*

Mor. WAt wil uw majeſteit? de hertog zalt zich belgen,
En zulk een zwaaren hoon niet al te licht verſwelgen,

Kon. Heer graaff het geen ik zeg, dat zal en moet geſchiên,

Mor. Het zal, zoo draa ik koom Auroraas komſt te ſien.

Kon. Zoo doet, en wild uw kling op 's vyands boeſem wetten,
Men blaas 't volk moed int lijf, door trommel en trompetten,
Op dat de wrede turk gewaar wert dat men waakt,
En met het manlijk heir hem onder 't oog genaakt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Mor. Dinardo die zoo lang een veldtheer kon verſtrekken
Zal nu, gereet ſtaan om vol moeds te veld te trekken
En zien door my zijn maght en krijgsſtaf uit'er hand,
Wat zal Roſania, wat zal het ganſche land,
Wat zal de hartog, en wat zal dan 't leger zeggen,
Een man, dien d'aard verſtrekt een bed, om op te leggen,
'T oorkuſſen een helmet, die d'oor'log onderſogt,
En die van kinds been af daar in is opgebrogt;
Zal zijne majeſteit dan zulk een man verſetten;
Kon. Wy zijn d'inſtelders en de breekers van de wetten.
Ben ik uw kooning niet?
Mor. Gy zijt:
Kon. Wel ſtaat het dan
Aan my niet? een die geeft, ook weer benemen kan?
Mor. Zijn majeſteyt vermagt: maar als het zonder reden
Geſchiet, dan wert het heir op konings doen t'onvreden;
Ja roept, is dit de loon, voor die zoo trouw'lijk diend;
En boven dit mijn vorſt, de hartog is mijn vriend.
Kon. Hy zy uw vriend, dit ampt en zal geen vriendſchap breeken
Gy krijgt het door mijn gunſt, en niet door loze treken:
Mor. Maar dit wert by het volk en hartog niet gelooft?
Kon. Hoe, wederſtrijdt gy my, zijt gy van hert berooft,
Of vreeſt gy voor den Turk?
Mor. Ik vrees des hartogs klagten,
Dog om zijn majeſteit t'ontnemen die gedagten,
Dat ik uit vrundſchap, en niet uit lafhertigheidt,
Zoo lang weêrhieldt het ampt, dat my werd opgeleit,
Begeef ik my op reis, voor't rijzen vande ſtraalen
Des gulden zons, en zal eer dat die weder daalen
Den wreden Turk in't oog verſchijnen met mijn magt:
Zijn majeſteit, vaar wel. Binnen.
Kon. Ga heen vertoon uw kragt.
Waar is mijn lijfwagt, die ik ſtrax had uitgeſonden,
Kom hier, waar hebt gy flus graaf Moroſin gevonden?
Flo. Hy ſtond in reden met zijn zuſter de gravin,

Kon. In wat gevaar waar ik gevallen door de min,
Had Morosin volhart, door d'eer daar toe gedreven,
Te weeten wie ik waar, ten koste van zijn leven:
Maar nu de graaf in't veld, als veldheer 't volk gebied,
Heb ik geen zorg van hem te werden weêr bespiet,
En zal Lucindes licht, verstrekkend my twee vonken,
Aan schouwen zonder zorg, en spieg'len in haar lonken:
Maar ach ik vrees. De haat van vaders bedgenoot
Berokkent my niet goeds, en zoo ik haar verstoot,
En zend haar na haar land, zal elk zich noch erbarmen,
Vermits zy pleeg de zyd' mijns vaders te verwarmen.
Het veinssen is dan best, men duld haar door ontzag:
Wat tijd ist?

Rijn. Middernagt:

Kon. Men laat my voor den dag,
Ja zelf voor't krieken door mijn kamerling opwekken,
Dat ik het leger met den veldheer zie vertrekken.

Binnen.

Flo. Hoe! zal dan zulk een wulp het veldheers ampt bekleden?

Rijn. Ja wel de hartog zal met al niet zijn te vreden,
Als hy dit flusjens hoort, wie weet, of hy't belet.

Flo. Ja wijst my yemand eens die zich daar tegens zet,
Gants bloed ik wijk mijn hooft, dat zou wel koppen koste:

Rijn. Ik wou de korporaal ons hier van daan verloste,
De tijdt verdriet mijn al; wy hebben onse wagt
Al ruimpjes uitgestaan: maar Floris zijt bedagt
Dat jy de maats niets zegt:

Flo. Neen borst ik kan wel swijgen,
Jy zoud veel eerder uit een baksteen woorden krijgen,
Alst halsen kost, dan my: neen Rijntje die ten hoof
Door diensten tragt by veel te zijn in goet geloof,
Die houde een slaapend'oog, en stop met was zijn ooren,
Een tong gelijk als steen, zo zal hy zien, noch hooren,
Noch spreeken, dat hem brengt in eenig ongeval:
Maar Rijntje daar ist volk dat ons verlossen zal.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Een meenigte Soldaten, Jongens en Wijven met pak en zak.

1.*Sol.* WAt drommel dat de trom zo vroeg begon te roeren?
2.*Sol.* Waar of die dolle haan ons wel na toe zal voeren?
3.*Sol.* 'T is wonder dat de graaf des hartogs ampt bekleed?
4.*Sol.* Het is my ſeeker van des hartogs wegen leed.
1.*Sol.* Wel waarom?
4.*Sol.* Vraag jy dat, hy is te jong van jaren,
Die dolle duyvel zal ons leven niet veel ſparen,
Het is een droes, die na een Turk vijf, ſes niet vraagt:
1.*Sol.* Met regt het ons gewaagt, daar hy zijn leven waagt.
2.*Sol.* Maar deze vroege togt, die zou my wel doen denken
Dat hy den vyand door verraſſing zoekt te krenken,
Hy leidt voor Sfetiſgrad, en hengelt na dit rijk,
En hoort hy onſe komſt, hy neemt wel ligt de wijk:
Maar houd wat droes is dat, die dus het volk te keer, gaat:
3.*Sol.* Hy kom ons niet te na, of denk eerſt datmen weer, ſlaat.

Dinardo.

Hoe nu ſoldaten. houd? waar heen vervloekt gedrogt?
1.*Sol.* Wy weeten niet waar heen, men preſt ons tot dees togt.
Din. En zonder mijne laſt? wie durft zulks onderwinden.
2.*Sol.* Houd dreigt niet, of ik zal 't verhaal weêr aan u vinden.
Din. Hoe! draagt gy geen ontzag? kent gy uw veldheer niet?
2.*Sol.* Ons veldheer wel, en u verſteken van 't gebied;
Vermits de wakkre graaf dit ampt is opgedragen.
Din. Hoe! Moroſin?
1.*Sol.* Gewis 't begon noch naau te dagen,
Of al het manlijk heir quam op de trommelſlag,
Om onder Moroſin te trekken, voor den dag.
Din. O dwaſe jongeling; ſtil, 't veinzen zal beſt voegen;
Soldaten 't valt my ſwaar, doch 'k heb een goet genoegen,
(Schoon dat ik zonder reên het veldheers ampt verloor)

Vermits zijn majesteit zo dap'ren man verkoor,
Die zijnen vyant durft verschijnen onder d'oogen,
Dees keur en heeft den vorst in 't kiezen niet bedroogen,
Ik heb den graaf gezien, toen ik het heir gebood,
In 't midden van de dood niet vrezen voor de dood,
Het is een braaf soldaat, in al zijn handel vaardig,
En alles overwikt, hy is mijn ampt wel waardig:
Soldaten endelijk zo wensch ik tot besluit,
Dat gy te rugge keert verrijkt met Turkze buit,
Dat uwe veldheer mach, bestuwt met halve maanen
Den Turk ontrukt, zijn weg door alle straaten baanen,
En met een lauwerkrans, wel waardig zijne jeugd,
Wert ingehaalt van 't volk met handgeklap en vreugd.

1.*Sol.* Mijn heer, uw edel hart laat gy genoegzaam blijken.

Sargiant.

Soldaten op 't is tijt, men blijft hier niet staan kijken,
Elk stel zich in 't gelit, de voortogt trekt alreê.

Binnen.

Din. Het lijf blijft hier, en mijn gedachten trekken meê,
Wie zag de vleugels van zijn hoop zo schielijk korten?
Zal ik mijn klagten voor den laffen prins gaan storten?
'T ontdekken van 't verraat heeft my mijn ampt berooft.
Gae ik ten hoof, 'k gae licht ten koste van mijn hooft,
En 't vluchten mocht de zaak, die dicht kan zijn, ontdekken:
Wat staat my dan te doen, te blijven, of vertrekken?
O neen ik blijf! wel licht dat 's graven zusters min
Den lossen jongeling dees wissel bragt in 't sin;
Ik geef my dan ten hoof, en zal mijn klagten uitten,
Om dat ik nu mijn list, geweld, en hoop zie stuitten.

De *Koning*, *Rosania*.

Ros. MYn heer zo vroeg van 't bedt?
Kon. O ja mevrouw, de slaap

Den vorst door zorg voor 't volk, den herder voor het schaap
Zo wel geen rust vergunt, als ampteloze lieden
Die zonder eed'le zorg niets hebben te gebieden;
Ook stond ik vroeger op, als na gewoont', om het
Ontzaglijk heir te zien, dat heden tot ontzet
Van Sfetisgrad vertrok.

Ros. Hoe! zijn zy dan aan 't trekken?

Kon. De Zon zijn aangezigt met wolken ging bedekken,
Ja gund' aan 't heir nu niet zijn alderminste straal,
Mits hy de wederglans ontzag van 't flikk'rend staal.

Ros. 'T is vremd de hartog my van dit vertrek niets zeide:

Kon. 'T is niet, vermits hy nu het heir niet zal geleiden,
Ja ligt van het vertrek des legers zelf niet weet:

Ros. Waarom mijn heer?

Kon. Vermits dees togt geen uitstel leet,
Zijn degen was verroest.

Ros. Wie zal zijn ampt bekleden?

Kon. De grave Morosin.

Ros. Wel hoe mijn heer, wat reden?
Is Morosin dan meer ervaren in 't geweer?

Kon. Dat zeg ik niet.

Ros. Mijn heer de graaf is al te teer,
Om zulk een zwaaren last op zijnen hals te leggen,
Wat zal Albania, wat zal de hartog zeggen?
Gewis hy werd gehoont:

Kon. Met allen niet, mevrouw,
Ik heb zijn raad van doen, dies ik hem by my houw,
Hy is een twede Mars, in krijgstugt wel ervaren,
En wat de graaf belangt, schoon noch vry jong van jaren,
Hy wijkt den hartog niet, en Scipio begon
Noch vry zo jong als dees, en blonk gelijk de zon;
Ja heeft in zijne jeugt den lauwerkrans verkregen;
En 's graven dapperheit voorzeit my meê zijn zege.

Ros. Het zy zo 't wil, ik vrees voor enig ongeval.

Kon. Daar komt de hartog zelf.

Wat

Ros. Wat of dit wezen zal?
Hy ſtaat gelijk een beeld, dat hand, noch voet kan roeren.

Dinardo.

Zal Moroſin dan 't heir van zijnen Koning voeren?
Vertrouwt men dan 't onzet van Sfetiſgrad den graaf?
Kon. Hoe nu vermete menſch, mijn onderdaan, mijn ſlaaf,
Laat gy u reukeloos verrukken van uw pligten?
Wie zou zulx zonder laſt, en mijn gebodt verrigten?
Din. Dit's dan mijn loon in't endt, dit 's hartog al uw eer,
Die Flips den zege bragt door dit gevreeſt geweer,
Geverſt in 's vyandts bloedt, ja druipend van mijn wonden
Heb ik mijn vorſt een heir van ſlaven toegezonden:
Veel Baſſen neêrgevelt, en Mechas halve Maan,
Den Turk in't veld ontjaagt: maar 't zouw wel anders gaan
Indien mijn zuſter meê waar ſchoon, en nog te vryen,
Dit is dan voor mijn dienſt en eer behaalt na 't ſtryen.
Kon. Hoe tergt men ons geduld, en't koninglijk ontzag,
Dat mijn langmoedighidt op my zoo veel vermag,
Weet dat mijn moeder dank? door dienſten menigvuldig
Ben ik den graaf veel meer, als deze krijgsſtaf ſchuldig,
En aan zijn zuſter ben ik nergens in verpligt,
Uw opgeblaſentheit beſchuldigt my te ligt.
Din. Ik zeg de waarheidt.
Kon. Hoe; durft gy nog langer ſchelden,
Gy liegt, dat gaater door, het zal uw leven gelden.
Ros. Mijn Soon bezoedelt niet uw handen met zijn bloedt,
Dinardo zwicht, en val zijn majeſteit te voet:
Din. Heb ik, door ſpijt verrukt, my al te grof vergrepen,
Zoo laat de naam van ſlaaf, die fauten met haar ſleepen,
Uw onderdaan verſoekt vergifnis van zijn ſchuld,
Kon. Spreek my daar na, doch verg niet meerder mijn geduld.
Binnen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Dinardo, Rosania.

Wat ſal dit zijn mevrouw?
Roſ. Ik zouwdt den hartog vragen.
Din. Princes zouw ons geheim wel over zijn gedragen?
Roſ. Ik vreeſt, want in de plaats, dat hy uw hoon verzoet,
Zoo toont hy zich vergramt, en meer en meer verwoet.
Din. Wat ſtaat ons nu te doen?
Roſ. Ach was dit noit begonnen;
Din. Hy moet verwonnen, of wy moeten zijn verwonnen.
Roſ. Swijg hartog, zie wel toe, wie dat daar ginder koom.
Din. Vorſtin 'tis van mijn raadt, verban dees yd'le ſchroom:
Ikvind geraadzaam hun ons ongeval t'ontdekken.

Dinardo, Roſania, Domicio, Tancredo.

Dom. Men nader.
Tanc. Iſt geheim zoo zullen wy vertrekken.
Din. Gy heeren komt te recht, 't dient langer niet gewagt,
'K ben buiten twijfel, by den Albanois verdagt,
En mis ik niet, zoo is ons' ondergang geſwooren,
Voor eerſt heeft hy den graaf in mijne plaats verkooren,
Door wulpſche min vervoert, en doet mijn huis die ſchand.
Dom. Hy ruim Albania, men ſpaar geen dwingeland:
Din. Maar zonder magt van volk, wie kan hem 't rijk doen ruimen?
'K ben van mijn ampt berooft, hy leid noch op zijn luimen,
En zal door lozer laag voorkomen ons verraad.
Tan. Men help hem dan van kant.
Roſ. Men volgh een vrouwen raat,
En ſtaak dit opzet, na mijn oordeel al te bloedig.
Din. Beſwijkt mevrou?
Roſ. O neen, ik ben noch even moedig:
Maar d'inzigt die ik heb vind gy te zamen goed:
Want wie men ſchuldig vind aan't ſtorten van zijn bloed,
Die zy getrooſt met een zijn lijf daar in te ſchieten,

En ik zouw na zijn dood dees kroon doch niet genieten,
Noch niemand, van 't geheim en aan zijn moord verdagt,
De kaizer quam ons op met al d'uitheemſche maght,
En onder ſchijn van wraak om konings dood te wreeken,
Zouw d'Albanoiſer kroon, licht voor zijn zoon beſpreeken,
De Turk end' Onger zouw licht tragten meê na deel
Te hebben aan dees kroon, door 't binnelands krakkeel;
Dies om den Kaizer, Turk, en 't Ongerſch heir te vlieden,
Zal ik hem door mijn raad een ſterke drank doen zieden,
Die hem 't verſtand beneem, en egter 't leven ſpaar,
Zo doende ſteltmen kroon, noch leven in gevaar,
En d'onderdaan en zal geen zinneloze dulden.
Maar ligt Roſania voor koninginne hulden;
En gy als koning zult gebieden over 't land.

Tan. O vreemde liſtigheid!

Din. O goddelik verſtand!

Dom. O nooit gehoorde vond, die zonder bloed te plengen
Den dwingland onder, en u op den troon zal brengen!

Tan. Hoe krijgtmen onverdagt den vorſt dees drank in 't lijff?

Din. Hier ſchort het daar ik met mijn liſt in hangen blijf.

Roſ. Men leg die laſt op my, die 't dus verd' heb beſteken,
Den drank bereider, die hem op paſt, zal ik ſpreken,
En zien zo veel te weeg te brengen by die man,
Dat hy dees zyde kies, en niet te rug weêr kan:
Daar liſt ontbreekt zal 't goud hem van zijn pligt verrukken,
En ſteunend' op zijn trou, en kant ons niet miſlukken;
Gy heeren weet dat hy gewoon is alle daag
Een drank te nuttigen voor quelling in zijn maag;
En 't maken van die drank durft hy een duitſch betrouwen,
Hier kan dees met gemak zulk mengſel onder brouwen,
Het welk hem zijn verſtand en reed'likheidt ontrooff,
Wy niet verdagt, en die in al te goed gelooff:

Din. 'T is alles wel bedagt, princeſſe hoog van waarde;
Iſt dat het wel gelukt gy zult dees kroon aanvaarde.

Dom. Men ſtel dit ſtraks in 't werk, de tijd geen uitſtel lijd,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Din. Zoo doet hy niet.
Ros. Mijn heer vertrouw het aan mijn vlijd.

Twede Bedrijf.

De *Koning*, *Lucinde*.

Luc. IK hou den vorst nu voor mijn enigsten behoeder.
Kon. Ik heb des veldheers ampt gegeven aan uw broeder;
Om u deed ik gravin den hartog ongelijk,
Die dubbeld waardig was het veldheers ampt: wat blijk
Van liefde kan ik meêr mijn ziels voogdesse geven?
Luc. Tot een erkentenis aanvaard mijn ziel en leven,
Mijn leven, dat ik doch door uwe hulp behiel,
Mijn ziel, die hier niet woont, maar huisvest in uw ziel,
En mogt mijn wensch voldoen, daar maght niets uit kan reghten,
Ik zou de Duitsche kroon op uwe hairen heghten;
Hoe staat het al ten hoof met Flippes bedgenoot?
Is noch Rosania van opset even snoot,
Die tegens u mijn vorst te grimmig en verbolgen
By konings leven was? hoe durft die noch vervolgen
Door hooghmoed uwe jeugd, gebooren tot de kroon
En scepter van dit rijk?
Kon. Toen hoonde zy de zoon
Des konings: maer nu zou zy zelf den koning hoonen,
Zy vreest en is bedught, dat ik mijn lief zal kroonen,
Ik merk veranderingh van opzet en beraad,
Nu zy voorziet de glans van uw verheven staat,
Zy wagt geen meerder ligt van eens verdweenen stralen,
Mijn zon rees op, terwijl haar zon begon te daalen,
Het erfreght hielp my aan den scepter van dit rijk,
Het is dan meer als tijdt, dat zy de vlagh nu strijk.
Luc. Hoe breder ô mijn lieff u stralen zich verspreiden,
Hoe groter schaduwen u volgen en geleiden,
Ik zagh uw opgangh en ik vrees uw'ondergangh,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

En houw niet op van vrees, voor dat die loze ſlangh
(Die door haar quiſpelen uw voeten ſchijnt te ſtrelen)
Waar onder dat zy zal haar perſonaadje ſpelen,
Zy by de nek gevat, voor't ſpuwen van 't venijn,
Geen lozer volk ten hoof, als vrunden inde ſchijn,
En ſchoon zy voor uw glans haar haat ſchijnt in te kroppen,
Ziet zy gelegentheyt het koſt gekroonde koppen:
Want nimmer ſchatte zy het konings bloed zoo dier
Als't wel te ſchatten is; zy tragt na 't land beſtier:
Geen peſt, hoe zeer ten val vervloekt in koningrijken,
Is by d'onleſ bre haat eens vrouws te vergelijken:
Roſania die veinſt, vertrouw haar niet te veel,
Mijn raad gevolgt, men vat die ſlang dan by de keel
Tot zy te ſtikken komt, zoo zal zy niet beſmetten
Dit rijk met haar vergift.

Kon. Men zal daar ſtip op letten,
U raad is redelijk:

Tebandro.

Hier op het binnen hof
Verzoekt een ſtatig man het koninglijk verlof,
Om daat'lik inder yl zijn majeſteit te ſpreken?

Kon. Hoe nu Tebandro zijn uw oogen uit geſteken,
En ziet gy niet dat ik Lucindes licht aanſchouw?

Teb. Wat wil zijn majeſteit?

Kon. Gae vraag wie't is: mevrouw
'T is ſtout, in haaſt gehoor te zoeken by een koning,
Noch ſtouter, nu 't verzoek geſchiet in uwe woning,
Daar ik in vryheid met mijn lief te ſpreken dagt.

Luc. Mijn vorſt zulks ſtrekt tot eer van my, en mijn geſlaght.

Teb. Hy wil den eed'len naam uws onderdaans bekleden.

Kon. Mijn dienaar ſteurt mijn vreugd, hoe nu, wat ydelheden;
En draagt hy geen ontzag, ik ſweer hy ſterven zal.

Luc. De koning hoor hem eerſt, voor hy hem doem ten val.

Kon. Vraagh in wat ampt, dat hy mijn dienaars naam mag dragen:

Teb. Ik gae:
O vorst ik ken niet van hem zijn ontslagen,
Die man verzoekt met haast gehoor, noch even stout,
Hy zeid uw majesteit zijn dranken hem vertrouwt.
Kon. 'T is Robbrecht na ik hoor, men laat hem binnen koomen.

Tebandro, Robbrecht.

Teb. Dees is de man.
Rob. Ik kus nu met ontzich de zoomen
Van uw gewaad.
Kon. Vaar voort.
Rob. Eer ik mijn zaak ontdek
Ist nodig, dat mevrouw Lucinde, en dees vertrek.
Kon. Uw heusheid laat my toe, dat ik't geheim mag hooren.
Luc. Ik ga, de vorst gebied'.
Kon. O neen mijn uitverkooren,
Met uw verlof mevrouw: Tebandro sluit de deur
En houw daar buiten waght, dat niemand ons en steur.
Binnen.
Rob. Om met welspreekentheidt mijn konings oor te vleyën
Gelijk de hoveling, zou nu de tijdt niet lyen,
Ook ben ik in die stijl van jongs niet opgevoed,
Dit dar ik zeggen, dat, hoe wel geringh van bloed,
En niet uit eed'len stam van ouderen gesprooten,
Mijn hert, hoe slegt, nogtans iet aad'liks heeft besloten
(Vermits in ware deugd, eerst adeldom bestaat)
Om dan in moeders stijl te komen totter daat
Zoo seg ik, dat.
Kon. Nu voort.
Rob. Dat.
Kon. Waar na zult gy wagten,
Wel Robbreght speelt het oog, of speelen uw gedagten?
Rob. O ja mijn vorst, het oog, speelt op die schildery,
Ik dugt ook voor haar tong, men kies een ander zy,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Ik zou dit ongeval ook al te dier besuuren,
Kon. Ist dan zoo wightig?
Rob. Och! en hebben deze muuren
Geen ooren, want door't oor de tong, de tong bekladt.
Kon. En hebt geen vrees, ik blijf u borg:
Rob. Zoo zeg ik, dat
De hartog, en mevrouw Rosania besloten,
Des konings val, versterkt met vele vande groten,
Of zo men't leven spaar, zoo geld het uw verstand,
Om u den breidel zo te wringen uitter hand,
Men dingt vast na uw kroon:
Kon. Op welker wijs, laat horen:
Rob. Men heeft vergeefs met goudt gedagt mijn trouw te smoren,
Die niet te smoren is; ten koste van mijn hooft,
Nam ik haar schatten aan, en heb haar hulp belooft,
Om in uw uchtenddrank zodanig kruit te stampen,
'T welk u't verstand beneem, nu vrees ik voor geen rampen,
Noch wat hun haat my dreigt, bevrijt in uwe schoot,
Ontdek ik u 't verraad van Flippes bedgenoot,
En mijne trouw, zo 't scheen vervalscht, door haar vermogen.
Kon. Waar zijt gy vrund van daan?
Rob. Tot Augsburg opgetogen:
Mijn afkomst slegt, nochtans mijn ziel de zon gelijk,
Die, schoon hy blinkt int slijk, geen vleken krijgt van't slijk.
Kon. Gy zijt mijn Rafaël, bewaarder en behoeder,
Wie had zulks toevertrouwt aan die geveinsde moeder.
Wat staat my nu te doen voor dit vergift en gal,
Vervloekt, hoewel vergeefs, gemengt tot mijnen val.
Ik heb my al bedagt, en stel mijn kroon, en leven
Aan uwe trouw, gy zult die slang te kennen geven,
Dat gy 't vergiftig kruid hebt in mijn drank gedaan,
En na het nuttigen van dien, zal ik bestaan
Een zinneloze rol geveinsdelik te speelen,
En midlerwijl mijn lot aan God en u bevelen,
Tot ik d'aanhangers ken van die vervloekte pest,

En

En kennend met een ſtrik verdelg dat wolveneſt,
Zoo my de zege blijft, en niet en koom te ſtranden
Stel ik de helft van 't rijk en ſcepter in uw handen:
Want zulk een helden ziel paſt d'Albanoiſer kroon.

Rob. Mijn trouw verbindme'r toe, en dong nooit na zulk loon:
De vorſt en laat zich niet door hevigheidt verrukken,
Voor dat de tijdt vergun uw vyand t'onderdrukken,

Kon. Koom gaan wy, hebt geen zorg, volhert maar in uw trouw.

Lucinde, Tebandro.

Waar is zijn majeſteit?

Teb. Hy is gegaan mevrouw.

Luc. Iſt mooglijk dat hy gaat en zonder my te ſpreken,
Wat heeft die man dog met zijn majeſteit beſteken?

Teb. Mevrou ik weet het niet, ik deê de deur in't ſlot,
En moſt daar buiten ſtaan.

Luc. Was zulks dan zijn gebodt?
Aylaas! wat of die man den koning blies in d'ooren!

Teb. Het deed my vremt, dat hem de vorſt zoo lang wou hooren,
Mijns oordeels moet het al yet wichtigs zijn geweeſt.

Luc. Hoe nu, wat achterdogt gevoel ik in mijn geeſt,
Ik vrees die man hem zoekt van mijne min te trekken,
Tebandro weet gy yets zoo wild het my ontdekken?

Teb. Onlangs zag ik den vorſt zijn hoed tot aander aard'
Afnemen, voor een beeld, zulks overdubbeld waard;

Luc. Tebandro zeg waar waſt, laat my niet langer quijnen?

Teb. 'T was nevens de fontain.

Luc. Aylaas wat voel ik pijnen,
Mijn waarde lief betaalt gy dus Lucindes min?

Teb. Vrees niet, Lucinde ſtaat alleen in zijnen zin.

Luc. Ik twijffel niet te min, en zal niet eerder ruſten,
Voor ik haar ken, die my benemen kan mijn luſten.

Rosania, Dinardo, Tancredo, Domicio.

GY heeren, dat men zich versteek, tot dat de wraak
Een lukkige uitkomst geef aan dees voorneme zaak.
Din. En eerder ist geen tijdt om voor den dagh te koomen.
Dom. Men wagt dan tot de vorst die drank heeft ingenoomen.
Tan. Daar is hy, men vertrek, voor dat het yemand merk.
Ros. O hemel geef uw gunst en zegen tot dit werk.

De *Koning*, *Finardo*, *Cloro* met een lampet met water; *Tebandro* met een handdoek.

Fin. 'K Had in zijn gang en tret een over groot behagen.
Apollo wenschten 't wel voor zijnen gouden wagen,
Zoo wakker ist, ja zelf de windt en heeft geen hoop
Van overwinning, en benijt zijn fiere loop,
Het is een moedig ros besait met duzent spikkelen.
Ko. 'Kheb lust dien moorschen hengst te noopen met mijn prikkelen:
Men haal het paard.
Fin. Gelieff zijn majesteit gespeel,
Off eenig zoet gezang?
Kon. Men huwe snaar en keel
Te gader, om mijn ziel met zulk een aas te spijzen.

Daar wert gezongen en gespeelt, en ondertusschen komt *Celio* de kamerling, met den uchtend-drank van den koning, uit.

WYZE:

Ie voudrois bien o Cloris, &c.

I.

IK magh met reght my over u beklagen,
O tijdt, die my mijn vreughde hebt berooft,
Een minnevlam was haar om 't hert gezlagen,

Die ik by haar noit hadt te zijn gelooft;
Zy liet my toe ; een vreughdt ; ô tong wildt zwijgen,
Een vreughdt, daar ik haar niet weer toe kan krijgen.

2.

Mijn hoop is uit, ten zy de min zijn kraghten
Op nuws te werk stelt aan mijn twede ziel:
Maar hoe koom ik te weten haar gedaghten;
Genomen het al na mijn wensch uit viel,
Zy liet my toe ; een vreughd, ô tong wilt zwijgen,
Een vreughd, daar ik haar niet weêr toe kan krijgen.

Wel Celio wat nuws, begint uw star te rijzen?
Heeft zy eens ja gezeidt, off wilz'er noch niet aan?
Cel. Ik heb hoe veel ik jaag tot noch niet opgedaan,
En zie met woorden ook by haar niet uit te rechten,
Kon. Ja woorden zonder geldt en kunnen nu niet hechten,
Men vindt geen Heros, noch Leanders meer, het geldt
Heeft nu Cupidoos maght geheel in zijn geweldt:
Cel. Dit 's al te waar en 't geld schijnt my het minst te quellen.
Kon. Langt my die drank. vaar voort:

WYZE:

Non ha Sotto il Ciel.

I.

OP wat losser grondt
Steunt mijn hoop ; ach de knoop
Van het dier verbondt,
Gedaan mondt aan mondt,
Is aan't glippen ; wrede lippen
Wilt de vierschaar spannen
In't bedekt gemoedt,
Wordt ik daar gebannen,
Licht my vry de voet.

2.

Beſt een korte ſtoot
Uitgeſtaan, vangh maar aan,
'K wenſch na zulk een doodt;
Zoo ik die genoot
Van uw handen; nu de banden
Van uw zijn gebrooken,
Zoo en ſpaar geen bloedt,
Ik ſterf ongewrooken,
Licht my vry de voet.

3.

Nu is 't ſtervens tijdt,
Ik begeer, nimmermeer,
Datmen u verwijt
Dat gy d'oorzaak zijt;
Maar mijn oogen. 'k ben bedroogen
Door twee heldre ſtraalen
Van uw lief gezicht,
Die my nu doen dwaalen.
Beſt de voet gelicht.

Ay my! mijn adren zwellen,

Fin. Wat's dit?
Kon. Mijn hert gevoelt de nepen van fenijn,
Ik ben verraân, houw vaſt, ô duldeloze pijn.
Fin. Zeg Celio wat hebt gy in dees kop geſchonken?
Cel. Van't zelfde, dat de vorſt voor dezen heeft gedronken,
'T geen Robbrecht dagelijx zijn majeſteit bereid.
Fin. Verraad gy dan uw vorſt?
Cel. Dat is te veel gezeid:
Finardo wederroep dat woordt, off 't zal u gelden.
Fin. Na 't moorden van den vorſt durft Celio noch ſchelden,
Trauwanten, dienaars, hou, waar zijt gy nu? kom voort,
Vanght den vergifter, die zijn koning heeft vermoort,
Verrad, verraad, wild u aan dees verrader wreeken.

Roſa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Rosania, Dinardo, Tancredo, Domicio, met gevolg van hofjonkers en dienaars.

Din. Wat is daar gaands, wat doet u zulk een keel opsteken?
Rof. Hofmeester geef gehoor, zeg wat u is misdaan?
Fin. De valsche kamerling heeft onzen vorst verraân,
Hier leit zijn majesteit al uitgestrekt, van 't leven
Door sterk vergift berooft.
Dom. Wie heeft de drank gegeven?
Rof. De koning dood ay my!
Din. 'T is wonder dat dees hand
Geen wraak en neemt, en helpt den moorder meê van kandt.
Dom. O neen mijn heer bedaar; zijn bloedt dient niet vergooten,
Voor datmen weet, wie meer met hem dit feit bezlooten,
Zoo sterven zy gelijk, handdadig aan dit quaad:
Din. Verrader, zeg wie zijn d'aanhangers van 't verraad
En 't lasterlijk vergrijp, tot nadeel van ons alle
Den koning aan gedaan; wien deed gy't ten gevalle?
Cel. Mijn heer ik ken'er geen, en dat ik yemand zouw
Bekladden, die ten hooff getraght had mijne trouw
Te krenken, om den staf door dit verraad te krijgen
'Twas al te schelms, ik wil d'onnoos'le niet betijgen.
Din. Gy laad des konings dood alleen dan op uw hals.
Cel. Men wijt my niet de storm van zoo veel ongevals,
Ik ben onschuldig, en kan niemand schuldig schouwen.
Din. Wie kanmen nader dan u't schelmstuk toe vertrouwen,
Die zonder, zoo gy zeght, van d'een, of d'aar misleidt
Zijn majesteit dees drank hebt vol vergift bereid.
Cel. Ik met vergift beticht, 't was noit in mijn gedaghten.
Den drankbereider moetmen voor den schelm dan aghten.
Din. Gaff Robbrecht u die drank?
Cel. Ja heer.
Din. Ik geeff u last
Hoffmeester eer hy vlught verzeeker ons dien gast,

Doch datmen Celio meê ſluit in vaſte ſlooten,
Tot datmen haar verhoor voor 't lighaam van de groten,
('T geen nu de tijdt niet lijd) wie van hun ſchuldigh zy.

Tan. Geen ſtraf zo groot, die dees kan ſtraffen na waardy.

Roſ. Wie zouw hier in het hof voor zulk een onheil duchten?

Do. Haar geeſt komt weder, die haar daat'lijk ſcheen t'ontvlugten.

Kon. Hoe nu verblinde hoop, wat ſpreekt gy van mijn dood,
Ik ben onſterffelijk, uw koning heeft geen nood,
Geen pijl, hoe ſcharp gedopt, kan op dees boezem hechten,
Men ſchaff geweer, ik wil mijn vyanden beveghten.

Din. Het is een ſterk vergift:

Dom. Het werkt wel.

Roſ. Het begin
Is goed, wie hoopt nu niet?

Kon. Wat wil al 't hoffgezin?

Tan. Het komt, vermits hun vorſt in flaaute was gevallen,
Zijn majeſteit ten dienſt:

Kon. Ga heen, ik zeg u allen
Dat my niets deert, dies gaat, off meent gy dat mijn bloedt
Vergiftigt is, gy miſt, ô neen de drank is goed,
En was geenzints gemengt met ſpog van felle draken.

Roſ. Mijn zoon geeff u te ruſt:

Kon. O neen de vorſt moet waken
Tot dat men deze zaak voldongen heeft, de bank
Ontzeidt uw eiſch:

Dom. Men geeff de vorſt een tegendrank
Voor dat het ſterk vergift door d'ad'ren is geloopen,
Off anders ſal de vorſt het met de dood bekopen.

Kon. Ik Zal de ned'richeidt noch zien int openbaar
Verheven op den troon, de logen, waarheidt: maar
Hoe kan dat zijn, heel wel, de waarheit is veel ſterker.

Fin. 'K heb Robbreght vaſt geſet:

Kon. Hoe! Robbrecht in den kerker?
Wiens onbevlekte trouw de ſtralen van de Son
Verr' overtreft in glans, den oorſprong en de bron

Van mijn behoudenis; gy ſchelmen gaat ter zijde,
Het waar niet vorſtlijk, dat ik dien, die my bevrijde
Voor't nijpen vande dood, door zijne drank (op trouw
Zijn koning toegezeit) niet weêr bevrijden zouw;
Ga zeg den oor'logs god, dat hem u vorſt verdagvaard,
Hy geſp zijn harnas aan, en zwaai het bloedig ſlagſwaardt
Tot loſſing van mijn vrund, ga zegh dat hy de poort
Van't wapenhuis ontzluit, op datmen 't geen behoort
Tot dit ontzet geniet, het kruidt, het loot, de buſſen
En pieken vaardig houw tot ſtormen; ondertuſſen
Brengt gy de ladders aan by duſent in't getal,
Men ſteek de moordtrompet, dat gaat u voor, men val
Den vyand aan; dat's goedt, hy laat zijn hielen kijken,
Het kon niet minder of 't regt moſt den lauwer ſtrijken,
Verloſt den hoeder van het koninglijk geſlagt.

Din. D'handadighſt' aan 't verraad iſt minſt by hem verdagt;
Fin. Zoo kan d'onwetentheidt zijn meeſte vyand dragen.
Kon. Ik ken d'handadighſt wel aan dees vervloekte lagen;
Roſ. Op wien vermoed gy't dan?
Kon. Op u, op hem, op my,
En op al 't hofgezin, hoe ſchoon voor 't oog het zy.
Roſ. Geveinſde vrundſchap kan veel meer den menſch vervoeren
Als openbaar bedrog:
Kon. Soo iſt, die ſchijnt te loeren
Op d'Albanoiſer kroon door lagen vol van nijdt,
Daar ik door erfreght ben ten ſcepter ingewijdt.
Din. Nu merk ik wie het oog heeft op de kroon gezlagen,
Lucinde leid gewis zijn majeſteit dees lagen,
Om zo den koning als uitzinnig uit den troon
Te ſchoppen, en den graaf te helpen aan de kroon,
Men vat haar daar op aan.
Fan. 'T is meer als eens gebleken
Dat kroonzucht vrouwen deê na konings herten ſteken.
Roſ. Lucindes hert zoo vals, ik had het noit gelooft
Din. Men roep den hopman hier.

Clo. Wat hopman heer?

Din. Het hooft
Des konings grote wacht; tot voorſtand van de landen,
Iſt nodig datmen zluit Lucind' in vaſte banden?

Kon. Hoe nu, wie geeft die laſt; gy hopman van mijn waght
Zie voor u wat gy doet, het koſt uw kop.

Roſ. Men aght
Geen zinnelozen meer, onnut den ſtaf te zwajen.

Kon. Zoekt zich Roſania dan in mijn troon te drajen,
Of aght zy my voor dood, ik lijd het niet, ô neen,
My komt de ſcepter toe, gy hieldt die maar ter leen,
En zijt door vaders dood daar eeuwig van verſtoten.

Din. Zijn dolheidt neemt meer aan, hy dient vaſt opgeſloten.

Dom. 'K heb meêly met zijn quaal.

Din. Men let daar op, zie toe
Lijfwaghten dat de vorſt zich zelven niet miſdoe.

Derde Bedrijf.

Roſania, Dinardo, Tancredo, Domicio, met gevolg van adeldom, ſtaatjongens en dienaars aan d'eene, en *Filippo* met de gemeente aan d'andere zijde.

Din. Komt hier ô adeldom uw ongeval betreuren,
Gemeente, 't is nu tijdt om uw gewaadt te ſcheuren,
Te zuchten om den vorſt, in wiens doorluchtig bloed
Erkent wierdt d'oude deught, die d'Othomanſchen moed
Gekneuſt heeft door 't geweldt des vaders, die ten beſte
Van 't Algemeen den kring van zijn beroemde veſten
[Zoo menighmaal beſtormt door Machomets geweld]
Zoo dikmaal heeft verbreidt, zoo dikmaal heeft herſtelt,
Zoo dikmaal heeft geſtut door 't ſchragen zijner ſchouderen;
Maar ach! dees zoon ſcheen al de helden deughdt der ouderen
Te willen overtreên mijn hoop voorzag't, ten waar
Dit ongeluk den vorſt, en 't vaderland [te ſwaar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Om dragen, en al't rijk te lastig] was beschooren,
Waar door hy zin'loos wiert, en wy die hoop verlooren;
Maar nademaal dit rijk ten zy mer in voorziet,
Te waghten staat een slag van groter landt verdriet
Door 't derven van een hooft in noodt en tegenspoeden,
Daar ons de Turk meê dreight, zoo dienen de gemoeden
Wel eens te zijn, een hooft te kiezen uit den Raad,
Tot dat de razerny des konings overgaat;
Men kies dan 't opperhooft tot voorstand van de landen,
Voor dat het wert te laat: maar duid het niet tot schande
En opgeblazentheidt, indien ik door mijn daân,
Waar in ik niemand wijk, zogt na dees staf te staân,
En ook aanvaarden zou mijn vorst en 't land ten voordeel,
Ten waar de bedgenoot van Flippes na mijn oordeel,
Mevrouw Rosania de naast waar aan dees kroon,
Die uit medogentheidt den zinnelozen zoon,
Het vaderland, en d'asch haars bedgenoots ter wille
Gelieve met haar raad d'oplopentheidt te stille
Van zoo veel haats en nijdt, die anders uit dees keur
Te dughten stond, zoo krijght dees staat, noch krak, noch scheur.

Tan. Wat lauwerkrans de deughd in d'oorlog heeft verkregen,
Die, die zich zelf verwint, behaalt de meeste zege.
Kloekmoedig hartog, die ten beste van 't gemeen
Der Albanoiseren wel waardigh zijt ter leen
(Zoo langh dit ongeval den koning treft) t'aanvaarden
Den scepter van dit rijk door uw verdienste en waarde,
En noghtans traght mevrouw te wijden op den stoel
Van't konigklijk ontzagh, gy hebt, zoo ik gevoel,
Door d'eerste trouw verknoght, gekeurt de reghste zijde:

Dom. En ik geen nader weet op deze troon te wijde.

Fil. En nooit zal dees gemeent uw wijse majesteyt
Den kroon ontzeggen door den raad haar toegeleidt:

Ros. Gy heeren die met reght in dees benaude dagen
Een welbedaghter hooft ter leen dient op te dragen,
Gedurend 't ongeval des konings, het gebied

Den naaste aan Flippes bloedt, en echter ziende niet
Op eigen voordeel, dat meest alle man kan dwingen,
My door uw aller keur 't gebied schijnt op te dringen,
Dat vry een sterker klem, dan handen van een vrouw
In deze noot vereischt, een vrouw, die door de trouw
Den vader van uw vorst bestont, en niet in bloede
Yet reghts heeft, en nadien noch echter de gemoeden
Der vorsten van dit land, (veel nader aan dees troon
Door erfrecht en door bloedt) my off'ren staf en kroon,
Zoo heb ik meerder stof u allen dank te weeten:
Maar nademaal men ziet veel eer ter neêr gezmeten
Door jupijns donderslagh tot morsel en tot gruis
'T hoogh koningklijk gebouw, dan lage harders huis,
Zoo vrees ik dat my meê die donderzlagh mocht treffen,
Derhalve dat uw keur een ander hooft verheffe
Tot deze kroon; en my met eenen geef verloff.
Gy heeren ik verzoek om in mijn vaders hoff
(Na dien mijn Flippes zoon is in't verstandt geslaagen)
Een vry geruster kroon op deze kruin te draagen.

Din. Hoe nu hoogwaarde vrou aan Flippes kroost verplicht
Door Flippes trouw verknocht, zult gy dit rijk zoo licht
Uw bystand weigeren, tot heil van volk en Steeden,
En trekken na het hoff uws vaders vol van vrede;
Indien een andre keur tot gro ter nadeel strek,
Uw hoogheidt draaght de schuld, dies waght u voor die vlek:
Des rijx gerustheit hanght alleenig int aanvaarden
Der opgedrage maght:

Tan. Wy buigen ons ter aarde
En vallen u te voet, aanschouw in welk een staat
Dat gy het vaderlandt, en Flippes onderzaat
Verlaaten zouwt, berooft van hooft, zouw 't rijk ten lesten
Vervallen aan den Turk voor roof en buit ten besten:

Fil. O groote koningin, het nijpen vande nood
Dreigt ons met burgertwist, behoed ons in uw schoot,
En neemt dees scepter aan, zo zult gy daar door stuiten

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Den val van duizenden die uit dees keur kan ſpruiten,
En dees bedroefde ſtaat gedompelt inde rouw
herſtellen in zijn plooy: wy zullen, ô mevrouw,
Niet rijzen; of ten zy uw deughdt dien ſlag wil ſchutten,
En d'Albanoiſer troon aan't wank'len onderſtutten.

Roſ. Staat op, vermits het ſtrekt tot voordeel van dit rijk
Neem ik dees ſcepter aan mijn zoon te wil, en't lijk
Mijns bedgenoots; hoewel gedwongen, om te ſtoppen
Dees bloedwel, die het rijk ten koſte van veel koppen
Op deze kroon verzot, veel onheil had bereit.

Tan. Die bloedwel is geſtopt.

Alt'ſamen. Lang leef haar Majeſteit.

Din. Gy heeren en gemeent'om zoo wel d'onderzaaten
Van 't Albanois gebiedt, als 't hooft van andre ſtaaten
Op alles te voldoen; waarom men Flippes zoon
Den koning onſen vorſt den naaſt' aan deze kroon,
Verzet heeft, en mevrouw tot deze troon verkoren,
Zult gy te zamen zien, en uit zijn reden horen.

De *Koning*, *Rijntje*, en *Floris*.

Rijn. Hier is zijn majeſteit.

Kon. Nu merk ik het verraad.

Din. De koning neem zijn plaats na waarde van zijn ſtaat,
En zet zich op den ſtoel, bekleed by zijnen vader.

Tan. Hy geeft geen antwoort, laas het wert met hem veel quader.

Roſ. Hoe wild vliegt dat gezicht in 't voorhooft gints en weêr.

Din. Ik vraag hem, of hy my wel langer kent: mijn heer
Kent gy my niet?

Kon. Zeer wel.

Din. Wie ben ik dan?

Kon. Het voorbeeldt
Van een doortrapte ſchelm.

Din. Nu hoort gy hoe hy oordeelt.

Roſ. En wie ben ik mijn vorſt?

Kon. Gy zijt de bed genoot
Van die doortrapte ſchelm, en hengelt na mijn dood;
Gy wilt door uw gezicht mijn ſchoonſte glans verdoven,
Gy hebt al meê geleert wat mannen kan beroven
Van 't wezen, dat haar eerſt gegeven was, gelijk
Ons moeder Eva deê.
Din. Wat wilmen meerder blijk?
Tan. En wie zijn wy mijn vorſt?
Kon. Gy, kleine bondgenooten
Van Evaas appel, die de voetſtap van de grooten
Doortrapte ſchelmen volght.
Dom. Aylaas! ik zie geen hoop,
De zinnen zijn van huis; het hooft is opter loop.
Din. De koning ſchrijf een brieff.
Kon. Aan wien?
Din. Aan my, of dezen.
Kon. 'T geen ik u zeggen kan, behoeft gy niet te leezen;
Gy wild noch dat ik ſchrijf; of is nu zulx 't gebruik:
Maar houd ik vat het al, 't zint gy dit kleet ter ſluik
Aanvaarde met bedroch en ſchelmery beſtreeken,
Ben ik en't hofgezin van uw gezicht verſteeken;
Want een verrader laat zich nooit van voren zien:
Maar wel van aghteren: doch nu, ik ſchrijf aan dien,
Die my bevrijden zal voor uw verborge lagen.
Roſ. Tancredo hebt gy voor Lucinde zorg gedragen?
Tan. Vorſtin ik heb het ſlot verſterkt met dubb'le wacht.
Dom. Ik ducht dat Moroſin nu buiten met de macht
Van 't Albanoizer heir met zijn aanhangelingen
De zy van Machomet zal kiezen: want wy vingen
Lucinde zonder reên, en wreeken deze ſchand
Van buiten door geweldt, van binnen door verſtand
En heimelijk verbondt, tot onzen val geſwooren.
Din. Gy ducht met reên voor 't lot, men ziet het nooit van vooren.
Roſ. men weêr ons ongeval, en luiſter na mijn raad.
Din. Haar majeſteit die zeg op welker wijs:

Men

Ros. Men laat
Den zinnelozen 't licht van zijn Lucindes ogen
Aanschouwen, onderwijl wanneer hy opgetogen
Dit vrouwe beeldt omhelst in zoo veel minnegloet
Van lonkjens, als het oog de tong verstrekt, dan moet
Dees, oft een ander, daar men zich op mag verlaaten,
Lucinde met een pook doorsteeken, en de straaten
Vervullen met gerught, als of de vorst, verwoet
En zinneloos, zijn hand besmet hadt met het bloed,
En 's graven Susters borst moordadiglijk doorsteken,
Zo doende kan hy zich aan niemand nader wreeken,
Dan aan Anthony, tot een zoen van zusters lijk,
En wy aan geen verraad verdaght, behouden 't rijk:
Din. 'T is meer als wel bedaght.
Dom. De koning heeft geschreven.
Din. Laat zien, wien zal hy die van al 't gezelschap geven.
K*on.* Daar is de brief:
Din. Mijn vorst wat staat daar in?
K*on.* Gy zult
Het lezen, opent hem en hebt zoo lang gedult:
Wat staat my nu te doen, hoe zal ik my best dragen
Om t'effens met de kroon het leven niet te waagen.
Geveinstheidt bergt my 't lijf, doch stoot my uit bezit
Als onbequaam, en helpt aan't langh beoogde wit,
Van mijn geërfde troon, mijn aangehuwde moeder,
Ik veins my dan om best noch dolder en verwoeder.
Din. Aylaas dees letteren der koninglijke hand
(Door erfreght toegewijd de scepter van dit land)
Getuigen al te wel, hoe dat de zinnen speelen,
Men geef gehoor, ik zal u d'inhoudt mede deelen.

Opschrift:

Aan den grooten koning schrijft Abel tegens Cain zijnen broeder met bloedt int zandt, waar langs dat snel de hemelsche Nectar vliedt.

Briefs inhout:

HEer, onder wiens voeten d'aartbodem steunt, en d'engelen vreesen, die ootmoedig uwe voeten kussen, en van wiens onbegrijpelijke en heilige handt Apollos lamp haar licht ontfangt: Cäin verblindt zijnde door de rook van sijn tarruw, en benijdende mijn lam, heeft zijn hand met mijn bloedt gevlakt, ik roep wraak voor u, nu ik onschuldig sterf, doch dood hem niet heer: maar laat hem zidderen voor de straf; laat Adam niet schreijen, door dien ik hoop en verlang na de wraak.

Dom. Aylaas wie vat den zin, en inhoudt van dit bladt?
Kon. Hoe nu me jonker, of gy schoon de zin niet vat,
Het schort u aan't begrip, het zijn verborge schatten,
Die by geen menschen, maar daar boven zijn te vatten;
Wech, wech ter zijde, zie daar vliegt zy na de troon
Van't hoogh verheve slot, met starren even schoon,
En Zon en sulv're Maan tot pronkzel van't getimmer,
En het vergulde huis bezaait, alwaarmen nimmer
Voor brieven brenggeldt geeft, daar mijn reghtvaardigheit
Wat lager als de troon een zeetel is bereit,
Zie daar mijn vrunden, zie, zy is al in de handen
Eens opperkonings, die de wateren, en landen
Van een gescheiden heeft, hy staat mijn vryheid toe,
Ik ben verlost, dies weest met my verheucht: maar hoe
Kan ik noch zijn verheught, daar heele en halve goden
Met schulp en mosch gedost, door god Neptuin ontboden,
My storten op den hals, en met een naar getoet,
In plaats van moordtrompet, aanleggen my de voet
Te lichten uit den troon, de schuimgoddes ter wille;

Dat zee gedrocht is met mijn kroon noch niet te ſtille;
Maar ſpalkt haar kaaken op, en laat haar kiezen zien,
Veel ſcherper als een vlijm, om my de punt te bien,
En in haar holle maagh, te diep om grondt te peilen,
Te ſlokken: maar ik heb gereet vier hondert zeilen,
Met veertig duzent man gemand, om meê ten ſtrijdt
Te trekken, ſchoon de liſt, bedriegery, en nijdt,
En al wat ſchellems is, mijns vyands zy verkiezen:
Noch heb ik moedts genoegh, en kan het niet verliezen:
Mijn vyand vreeſt gy niet, de naakte waarheidt zal
Hier Ammiraal zijn, het bedroch houw nu maar ſtal;
En om de laagen, door de liſt beleidt, t'ontvlieden,
Zal mijn voorzichtigheit als tweede hulp gebieden,
En houwden oogh in't zeil op 't ſchip daar mijn geduldt
Voor ballaſt onder 't ruim de laaſte boôm vervult.
De wind is goedt, ſteek aff, men ruk de poorten open,
Geef vuur, die't niet ontwijkt zal 't met de dood bekopen;
Loef, loef, dat gaat u voor, vaar wel mijn vaderlandt,
Tot ik den zeegod wring den gaffel uitter handt,
En op mijn zeetel treê; zoo gaat het recht zijn gangen:

Din. Men vat hem.

Kon. Hoe! wie durft de naakte waarheit vangen?

Roſ. Mijn kamerwaght treê toe, en breng den koning by
Des graven zuſter, of de koorts van raſerny,
Voor 't rijk beklaagelijk, in 't bekkeneel geſlaagen
Door haar gezicht verdween, en temde deze vlaagen.

Din. Wie voerdt dees aanzlagh uit?

Dom. Indien men 't my vertrouwt,
Ik zal Lucinde doon, ja aght geen ſtuk te ſtout:
Kan uit haar dood mijn heer maar nut en voordeel trekken.

Din. Gy zult uw loon zien, en een proef van trouw verſtrekken
Indien het wel gelukt.

Dom. Vertrouw het aan mijn vlijt.
Ik ga.

Roſ. Domicio vaar wel.

Din. Mijn lief 't wordt tijdt
Om gaan.
Ros. De hartog veins, en houw zijn togten binnen,
Tot dat ik zonder zorg gebiede als koninginne.
Binnen.

Tan. Rosania bezit voor eerst dit rijk ter leen
Tot voorstandt van de zoon(zoo't schijnt) en 't algerneen:
Doch zal op 't lest den vorst (wanneer zy al de grooten
Heeft aan haar zy gebraght) van 't regh t der kroon verstooten,
Dat is de reghte voet: want wort dit rijk gescheurt,
'T kan minder niet, of my valt mede een deel te beurt.

Lucinde, de *Koning*, *Rijntje*, *Floris*.

Ist mooglijk dat ik u noch end'lijk met mijn oogen
Aaan schouwen mag?
Kon. O ja, zulks staat in uw vermogen,
Vermits gy oogen hebt, en heb ik ook mevrouw
Geen oogen?
Luc. Jae.
Kon. Zo weet dat ik u ook aanschouw:
Luc. Hoe word mijn naam gespelt door 't rijk op alle tongen,
Als of ik door vergift had naar uw staat gedongen,
O laster, daar ik niet in tegendeel 't gevaar
En 't nijpen van de dood ontzien zouw, zo ik maar
Mijn konings leven met mijn leven kon behoeden.
Ik u vergeven lief!
Kon. Schoon alle de gemoeden
Des rijks, zo groot als klein, onkundig van 't verraad
(Op my gemunt, doch niet gelukt) u deze daad
Toeschrijven van 't vergift, gravin zo weet ik echter
Dat gy onschuldig zijt; beveel u zaak den reghter,
Die boven zit, dees brengh uw onschuldt aan den dagh,

En

En dees behoed u voor den ſchrikkelijken ſlag,
En ſchantvlek in uw eer, tot nadeel van uw broeder
En uw beroemde ſtam, dees zal de ſnode moeder,
Met al wat my verraadt van 't ſchellemſtuk bewuſt
Tot gruis vermorſſelen, dies zijt met my geruſt.
Luc. Hoe! ſpreekt gy met verſtandt?
Kon. Waar's mijn verſtant te vinden?
Zaght daar is volk, ik ſwijg, ja het is waar Lucinde,
Gy wordt met recht door 't rijk van het vergift beticht,
'T zat in uw oogh, en ik ontfinght uit uw gezicht,
Ik zegh het andermaal gy hebt uw vorſt vergeven.
Flo. Hoort hoe hy het bekent:
K*on*. Hoe berg ik beſt uw leven,
Zal ik door kragt, of liſt u redden uit dees noot?
Aylaas mijn lief! ik dught voor uw aanſtaande dood,
By ſtiefmoêrs helſche raad en hartog vaſt beſlooten;
Zy meenen door uw borſt; maar my door 't hart te ſtooten:
Domicio nam 't aan, waanneer ik u gevat
Zou hebben in mijn arm, en laaten door de ſtadt
(Als of ik't had gedaan uit dolheit) dees geruchten
Verſpreiden.
Luc. Ach wat raat?
K*on*. Gy kunt het niet ontvlughten,
Het is op u gemunt, het ſtaal is al gewet,
Ten zy ik door zijn dood, die ſwaren ſlag belet.
Luc. Aylaas!
K*on*. Zacht, zacht, hy komt, ik zal die ſchelm verraſſen,
En in zijn trouwloos bloedt tot wraak mijn handen waſſen,
Daar hy zijn handen denkt te waſſen in uw bloedt.

Domicio, Rijntje, Floris, Koning, Lucinde.

Men pas wel op de deur.
Rijn. Men zal.
Luc. Mijn lief gy moet

Een mislagh hebben door het derven van uw zinnen?
Wat zouw Domicio doch met mijn dood gewinnen?

Kon. Ja ik ben zinneloos, nu gy zoo weinig aght
Op mijne woorden slaat, om niet te zijn verdaght
Veins ik my dol, doch ben zo rijp als gy van oordeel,
En dees bedachte vondt zal my noch eens tot voordeel
Gedyen door de kracht der eed'le veinzery.

Luc. Ist waar, wat zal ik doen, ay staat d'onnoos'le by.

Kon. Loopt naar uw kamer toe, en neemt met haast een laken
Van 't bedt, en rijght het toe, om zoo een zak te maken,
Doch keert terstondt weêrom, en haalt my scherp geweer;
Maar dat het niemand merk.

Dom. Waar heen gravin?

Luc. Mijn heer,
Die dolle mensch begeert dat ik mijn feest gewaden,
(Om zoo zijn bruidt te zijn) aantrek.

Dom. Dat uw genade
Den zinnelozen vorst dit weinig te geval
Niet weiger toe te staan; ay ga mevrouw, hy zal
Door 't vrundelijk onthaal van uw lieftallig wezen
(Voor dees behaaglijk aen den koning) licht genezen,
En 't edel brein, dat nu beswalkt met damp op damp,
Geen teeken van vernuft vertoont, zal als een lamp
Met oly opgevult, zijn oude luister geven.

Luc. Ik vrees voor ongeval, doch echter wil ik 't leven
Ten dienste van mijn vorst wel waagen, door de min
Gemoedight, die ik draag, indien'er maar gewin
Te hoopen zy.

Dom. Zoo ist.

Luc. Ik zal my dan verkleeden,
En is mijn dood bestemt, ik breng mijn doodkleed mede.

Binnen.

Dom. Gae dan mevrouw, zoo raak ik endlijk tot mijn wit.

Kon. Wie durft zo stout voor 't recht van 't wereltlijk bezit
Verschijnen, en noch met gedekte hoofde naderen

Den Albanoizer troon by Oomen, en by Vaderen
Zoo loffelijk bekleedt, doch nu bekleed by my,
Die over d'aardtboôm heersch', en voer hier heerschappy.

Dom. Een onderzaat ten dienst bereidt in alle deelen,
Het geen zijn majesteit zijn dienaar zal beveelen,
Genaamt Domicio.

Kon. Handdadich aan 't verraad.

Dom. Mijns wetens was ik nooit handdadich aan zulk quaat.

Kon. Waarom bewaartmen my?

Dom. Uit vrees voor 's konings leven,
Dat hy uit dolheit zich mocht zelf den dootsteek geven,
Vermits zijn majesteit van zinnen is berooft.

Kon. Zegt van mijn staf, dees hand, van kroon, 't gezalfde hooft,
Mijn errefdeel berooft, door stiefmoêrs loze lagen,
Die haar 't gemeene volk ter leen heeft opgedragen,
Verleit door valsche waan van mijn onzinnigheit:
Maar neen, mijn hars'nen zijn zo kloek noch van beleit
En oordeel, als het rijk voor dezen is gebleken,
En ik als zinneloos word van mijn kroon versteken;
Maar twijffelt gy daar aan of 't ergens in verscheelt,
Men ondervraag my vry.

Dom. Wat is de mensch?

Kon. Een beeld,
Een kleine werreldt, nae het beeld van God geschaapen.

Dom. 'T is reght: wat is de ziel?

Kon. Het lighaam schijnt te slaapen,
Ja kan geen lighaam zijn, dat eenig leven heeft,
Ten zy 't de ziel volmaak, en zo het leven geeft.

Dom. Wat is genegentheidt?

Kon. Yets dat het hert kan trekken
Door liefde, en ook den mensch tot goed, of quaad verwekken.

Dom. Des konings oordeel werd by my voor goed beproeft:
Ik ben met vrees belaân.

Kon. Domicio behoeft
Geen vrees te hebben voor mijn ziel nu opgenomen

Van liefde; en gy mijn lief zijt end'lijk weêr gekomen.
Lucinde weer uit.

Dom. Wat brengt mevrou daar meê?
Luc. Mijn doodkleed.
Dom. Zoud zy ook
Yets merken dat ik haar vermoorden zal?
Kon. De pook:
Luc. Daar isse.
Kon. Zagt pas op:
Dom. Wat heeft zy u gegeven?
Kon. Dees brief, doch leest die vry.
Dom. Ach hoe mijn leden beven.
Kon. Nu, nu, verban die vrees, gelijk ik heb gezeit,
En lees die door.
Dom. Ik zal terstont haar majesteit
Aandienen, hoe de vorst weer heer is van zijn zinnen.
Kon. Om dat te toonen, zal ik 't eerst aan u beginnen.
Houw daar, ontfang uw loon, tot proefstuk van mijn wraak.
Dom. Ailaas! mijn dood verstrek den boozen tot een baak,
'k Heb na verdienste loon van 's konings hand genooten.
Kon. Zo moet het allen gaan, die mijn bederf beslooten.
Dom. Ay my!
Kon. Langt my die zak, dat ik daar 't lijk in berg,
Doch help, 't valt my alleen te swaar om doen:
Luc. Ay! verg
Een maagd doch om geen hulp, te swaar om doen voor vrouwen,
Ik kan niet, ach ik schrik!
Kon. Nu meugt gy wel vertrouwen
Dat ik mijn zinnen heb, en om noch meerder blijk
Te toonen van verstand, let op mijn doen, doch wijk
Voor eerst ter zijd' in het vertrek, om zo de vlagen
Van 't dreigend' ongeval t'ontgaan, ik zal de lagen
(Door stiefmoêrs loze raad beleidt, zo schelms, als vals)
Voorkomen, en die storm doen storten op haar hals,
En aan haar aanhang zal ik my ten laatste wreeken:

Maar gy mijn lief, 't wort tijdt, wildt u doch hier versteeken,
Op dat u niemant zie, en breng in swaarder nood.
Moord, moord.

Koning, Reyntje, Floris.

Rijn. Wat isser gaands?
Kon. Ailaas! Lucind' is dood,
Dat overschoone beeld, beticht ter quader uure
Van het vergift, hoewel onschuldig, most besuuren
Dien ysselijken steek van zijn verraders dolk;
Hy wond haar in dit kleed, en is nu by het volk,
Dat licht geloovig is, van hare dood de bode,
Als of ik 't had gedaan, my latend' by de dode,
Hoewel ik beter weet.
Flo. Zo leid het lighaam daar?
Kon. Ach ja! door dien mijn ziel ontkomen is 't gevaar
Des doods: Domicio, nu reinig uw geweeten
Van al mijn schelmery, gy hebt u wel gequeeten,
Lucindes zuiv're ziel rust onder de tapijt
Des hemels, en is voor die moorder daar bevrijt,
Noch hoeft zijn lagen, noch zijn dolk niet meêr te vreezen,
Laat ik haar noch eens zien.
Rijn. O neen, ten mach niet weezen,
Vermits des konings ziel te zeer ontstellen zouw.
Kon. Ailaas vermoorde maagd!
Flor. Wy hebben last dees vrouw
Te werpen in die put.
Kon. Hoe vrunden zo verbolgen?
Zal dit haar uitvaart zijn? zal haar geen eersleep volgen
Van joff'ren in den rouw, met jammerlijke schijn?
Zo volg ik achter aan.
Flor. Hoe kunt gy droevig zijn?
Nadien gy zelf dees maagd moordadig bragt om 't leven,
Wild doch Domicio dan daar geen schuld van geven.

Kon. Hoe nu! word ik beticht met haar onnoos'le dood?
Ik zeg u andermaal, dat hy het bloedt vergoot,
Dat op dees vloer noch rookt van laauwte, en nu wil ſtremmen,
Domicio noch gy en zult my overſtemmen,
Ik zeg dat hy 't vergoot, en blijf daar by, tot dat
Men my gelooven zal.
Rijn. Daar 's niemant in de ſtadt
Die zulks geloven zal, doch laten wy 't volvoeren,
't Is tijt, en meer als tijt.
Kon. Ik voel mijn geeſt beroeren
Nu gy vertrekken wilt: weet gy wel wat gy draagt,
Laat ik die ſchoone maagd, die my zo heeft behaagt,
Omhelzen, eer zy in die bornput wort geſmeten:
Hoe zal ik mijn Lucind', en 't hels bedrog vergeten?
Flo. De vorſt verlaat het lijk, en hoor naar onderwijs.
Kom gaan wy.
Kon. Ach ik wil! tot dat mijn lief verrijs,
(Vertrek vry met het lijk) mijn leven hier verſlijten:
Waar is mijn tweede ziel? koom onder dees tapijten
Van daan, uw vyand is vertrokken. deze ſlag
Zijt gy ontweeken, daar ik eerſt geen raad toe zag.
Luc. Ach! hoe ontkoom ik beſt den toeleg der tyrannen?
Tot mijn en uw bederf zo heilloos t'zaam geſpannen:
Mijn tweede ziel geef raad; wat ſtaat my nu te doen?
Kon. Hier achter is een deur, begeef u door het groen
Der galderijen, tot in 't dorp naaſt aan gelegen.
Luc. Hoe! zal ik gaan alleen? ik kan noch padt noch wegen.
Kon. Daar is geen achterdogt op u, wy zijn om hals
Indien ik met u ga, de ſtiefmoêr is te valſch,
En zou, zo ras ik wierd vermiſt, de weg doen ſtoppen
Ter poſt met ruitery, ten koſte van twee koppen,
Daar geen van tweên nu nood van heeft, dies gaat mevrouw,
Mijn drankbereider zal uw leitſman zijn, wiens trouw
Gy wel vertrouwen moogt, nadien ik ſ'heb genoten,
'K ontboey hem met gewelt, hier zit hy vaſt geſloten-

Roſa-

Rosania, Dinardo, Reijntje, Floris.

Din. D'uitvoerder van uw last verschijnt noch niet ten hoof.
Ros. Waar is Domicio?
Rijn. Haar majesteit geloof
Dat hy hier datelijk zal zijn met nuwe maaren.
Din. Zo gyze weet wild die dan aan mevrou verklaaren.
Ros. Ontdekt my 't geen gy weet.
Rijn. Lucind' is straks vermoort.
Din. Hebt gy 't gezien?
Flor. O neen mijn heer; maar wel gehoort,
En zijn op 't roepen van den koning toegeschoten.
Ros. Wat deed' Anthony doch?
Flor. Eerst heeft hy haar doorstoten,
Daar na beklaagt: hy had haar in zijn arm gevat,
En zag van 't laauwe bloet beklontert en bespat,
De traanen biggelden langs zijn besturve wangen,
Hy bleef gelijk een klits aan 't doode lighaam hangen,
Ja liet het nimmer los, hoe zeer men hem ook badt,
Tot dat hy endelijk van kermen moê en mat
Ons 't lighaam volgen liet, van druk ter neêr geslagen,
Wy hebben 't lighaam in een diepe put gedragen,
Op dat het brein, 't welk om zijn eigen doodslag mort,
Niet door 't aanschouwen van dit oogmerk erger wort.
Ros. Gy hebt zeer wel gedaan: vertrekt.
Din. Het waar gerade
Dat hare majesteit nu daadtlijk zijn genade
Den grave Morosin zijn zusters droeve dood
Te kennen gaf, en met zijn leger t'huis ontbood,
Om aan den moorder van zijn zuster zich te wreeken,
De lijfwagt zeid doch dat de prins haar heeft doorsteeken.
Zo doende zal de graaf zijn handen niet ontzien
Aan den verachte prins te slaan, op dat hy dien
Tot zoen van zo een moort en bloet door hem vergoten:
En ofschoon deze kroon geen stoel noch deelgenoten

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Verdraagt, zoo ſchrijf nochtans dat dezen veldtheers loon
De derde plaats zal zijn op uw beroemde troon,
Dan zalmen 't derdendeel daar na wel eens beſnoejen,
't gemene volk zal niet alleen de moort verfoejen;
(Met rijpen raad gedaan aan Flippes zinloos zaad)
Maar ſtooten licht den graaf ten land' uit om dees daad,
Indien het hem met een ten zoen van konings leven
Niet aan de ſtrange wraak des hals-heers overgeve:
De graaf ontworſtelt nooit zo veelderley gevaar;
Zo zijn wy vande vorſt en graaf ontzlagen:
Maar

Roſ. Wien zalmen als gezandt 't geheim des briefs vertrouwen?
Din. Wien nader, dan die hielp van eerſt dees aanſlag brouwen.
Daar komt Tancredo zelf:

Roſania, Dinardo, Tancredo.

Din. Tancredo, nademaal
Des graven zuſter nu van kant is, en men 't ſtaal
Van den geſtoorde graaf ontziet met grote reeden,
Zo is het meer als tijdt, dat gy hem weêr te vreden
Zult ſtellen door een brief, waar in haar majeſteit
Den vorſt betichten zal met dit moorddadig feit,
Om ons t'ontſchuldigen; voorts zult gy hem beloven
Het derdendeel des rijks, op dat hy zich ten hove
Begeve met zijn heir, en onze zijde kies,
En aanden dullen prins het zuſterlijk verlies
Verhale, en zo haar bloed op 's konings kop doe druipen;
Dit zult gy mondeling met Morozin bekuipen,
Op dat hy met de hand der koninginne niet
Bewijs, dat zy hem zelf tot deze doodſlag riedt;
Waght tot haar majeſteit, en ik die heb geſchreven. Binnen.
Tan. Roſania gebied als koningin, wy leven
Op hoop; want daar en is geen heer ten hoof, hoe groot,
Of vind zijn erfregt, en zijn deel wel na haar dood.

De *Koning*, *Tancredo*.

Kon. Waar is Domicio? waar heeft hy zich versteeken?
Tan. Hy ging van hier, om zelf zijn majesteit te spreeken:
Kon. Hoe! my?
Tan. O ja: wat maakt den vorst dus ongerust?
Kon. Tancredo waarde vrund, waart gy te regt bewust
Van mijn verdriet, gy zoud u meê niet konnen speenen
Van traanen, en mis baar, mijn luister is verdweenen,
Ik ben Lucinde quijt, mijn aangenaamste gloet
Is my ontrukt, ik zag die zon van 't laauwe bloet
Besprengelt en bespat, uit mijn gezigt verdwijnen,
God weet wanneer my ooit die leidstar zal verschijnen;
Had gy die schoone zon, den kerker en cippier,
Zo dierbaar toe-vertrout, verhuizen zien van hier,
En hoe ik haar voor 't laast' omhelsd' in beid mijne armen,
Gy zoud u over 't lijk van mijn Lucind' ontfarmen,
Ja vreezen voor geen dood, en kiezen 't zelfde spoor,
Waar door ik mijn godin, en hy zijn bloed verloor.
Tan. Wie dorst den moordtpriem in Lucindes boezem drukken,
En stortten 't eedel bloed op d'aard?
Kon. Wie zouw niet bukken,
Ja smooren onder 't juk van zo veel tegenspoets,
Doch ik en laat den moed noch om een hand vol bloets
Niet zinken; want ik word verhert in al mijn lijden;
Gy zult eer lang my zien gewaapend om ten strijde
Te trekken, met het swaard, my door een vrouw zo vals
Ontnomen, krijg ik 't weêr, zie toe, elk wacht zijn hals.
Tan. De koning treurt met recht, doch nademaal de reeden
Die gy tot treuren hebt, ons port tot droef heit mede,
Zo matig deze rouw, op dat de koningin
Haar in uw vreugd verheug met al het hofgezin,
Uw smart schijnt boven al haar majesteit te smarten,
Die al te zeer uw druk en droefheit neemt ter herten;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

En ſtelt om uwent wil haar leven in gevaar,
Dat haar niet zoet kan zijn, voor dat de vorſt bedaar.

Koning, Tancredo, Roſania, Dinardo, Reyntje, Floris.

Roſ. DAar is de brief, doch wat het ander werk mach raken,
Dat zult gy met den graaf naar uw gevallen maken:
Neemt Moroſin alleen, op dat daar niemant zy
Die hier af kennis draag.
Tan. Mevrouw de razerny
Des konings neemt meer aan, het kermen, en het klagen
En hout niet op.
Roſ. Hoe zo?
Tan. Hy had nooit grooter vlagen
Mijns wetens; want ik was by na in lijfs gevaar,
Het ſchijnt Lucindes doot den dollen valt te ſwaar,
Hy kan, noch wil, noch zal die doode niet vergeten;
Men let op zijn perzoon, hy is te zeer gebeten,
Ja dreigt al 't hofgezin, indien hem maar 't geluk
De hand bood tot de wraak van zulk een meeſterſtuk.
Een uitgelaten en bezeeten, is te vreezen.
Roſ. Tancredo hebt geen zorg, men tragt hier voor te weezen,
Volvoerd gy maar uw laſt.
Tan. Met uw verlof vorſtin. Binnen.
Kon. Gaaft gy die bloedhond laſt, dat hy mijn koningin
Verſteken zou, om zo zijn moed aan haar te koelen.
Din. Daar 's niemant, groot of klein, die anders van gevoelen
Ten hoof is, of uw hand heeft zelver de gravin
Om hals gebragt.
Kon. 'T is waar, ik heb haar met mijn min
En liefd' om hals gebragt, ik nam haar 't zoetſte leven,
Op dat geen anders dolk haar zou den dootſteek geven.
O neen, ik ben die geen, die haar het lijf behiel,
Ik ſtak haar onder d'aard', en ben nu om mijn ziel
Verlegen, ach! wie weet, waar dat zy nu mach doolen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

En swerven buitens lands in heggen, kuilen, hoolen
Altijds met achterdogt, op dat zy in de muyl
Des moorders niet en val.
Din. Ga zoekt haar in die kuyl
Daar gy het lijk begroeft.
Kon. Daar was z'haar lijf niet zeker,
Zy gaf haar op de vlucht, en liet my tot een wreker
Van het vergote bloed, in 't aanzigt van de nijdt:
Maar nademaal ik nu ben mijn Lucinde quijt,
En hulp nog raad weet, om haar schoonheit weer t'aanschouwen,
Zo zult gy 't graaflijk bloed alt'zaam gezelschap houwen.
Ros. Mijn lijfwagt brengt hem weg, zijn twintig niet genoeg
Om den bezete prins wel gae te slaan, zo voeg.
Daar dertig by, doch laat daar niemant met hem spreeken.
Reyntje schiet toe, doch krijgt van de Koning een klabax.
Flo. Zo Reyntje, was dat mis?
Reyn. Dat was te laat ontweeken,
Gants bloed ik voel mijn kop. de duvel haal de gek.
Kon. Wijkt af gy schelmen, of ik breek u straks de nek.
Moord, moord, men wil de prins van 't rijk zijn hielen lichten,
Doch 't recht is op mijn zy, zie daar die schelmen swichten,
Elk geeft zich op de vlucht; koom geef u aan mijn zy,
Tot dat ik op de troon van d'opper heerschappy
Mijn errefdeel in top van glory ben gesteigert,
Die my door schelmsse list tot noch toe wiert geweigert:
En gy vervloekte pest, stiefmoeder boven al,
Die vader hebt vermoort, en nu den zoon ten val
Gedoemt hebt, om u zelf op Flippes troon te zetten,
Schrik vry ik ben gehart, en zal dit werk beletten.
Ros. Men houw hem met geweldt, indien hy zich ter weer
Durft stellen, schiet hem toe.
Kon. Komt vrunden vangt uw heer
En prins van 't rijk, vat toe, ik ga gewillig mede,
Ja doe geen tegenweer, na dien die overwrede
Mijn vonnis heeft gevelt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Dinardo, Rosania.

Din. Hy sprak met goed verstand,
Men houw hem wel alleen, voor dat hy op zijn hand
Den aanhang krijg van 't volk, en maak zich daar meê sterker,
Dat licht verwill'len zouw.
Ros. Neen, ik vertrouw geen kerker
Noch stok bewaarder meer den vorst, nadien geen zorg
(Hoe dik voor trouw beproeft kan zijn genoegzaam borgh)
Dat des gehoonde prins, weer meester van zijn zinnen,
Niet zouw die zorg door goud zien aan zijn zy te winnen,
Dies is Antonijs dood, tot steun van deze staat
Mijn aldervaste borgh, en trouwste toeverlaat
Din. 'T is wel gezeid; mevrouw om dan dees pest te smooren,
Zo dient Domicio voor allen uit verkooren,
Zo voer die wreedtaardt ook den tweden doodtslagh uit,
Hy stijf uw majesteits kloekhertigh staatbesluit,
En moetender tot straf van een verraders leven
Noch rechters zijn, zo zijn dees ampten al begeven,
De rechters van dees bank zijn hare majesteit
En ik; Tancredo schrijf 't geheim van 't bloedig feit,
Het grauw verstrek alhier d'aanklagers, en voort laatste
Domicio de beul en moorder, 't alderquaatste.
Ros. Men zoek die moorder dan, op dat hy 't oir van 't rijk
Maak tot een dode romp, en ik die zege strijk.

Vierde Bedrijf.

De veldtheer graaf *Morosin*, met het heir der Albanoisers aan d'eene, ende *Sinam* Bassa met het Leger der Turken aan d'ander zijde.

Mor. NA dien'er stilstand is beslooten voor tien daagen,
Op dat mijn kling zich met uw zabel mocht verdragen,
Zo kus ik Zelims hand, in 't kussen van uw hand.
Zin. Beroemde Morozin, ik heb aan uw gezant,

Den

Den ſtilſtandt toegeſtaan, en ſchorte 't bloedig vegten,
Wat wil de veltheer met den Baſſa dogh beſleghten?
Mor. Doorlugte Baſſa, die tot noch vergeefs na d'eer
Der Albanoiſer kroon, ten dienſte van uw heer
Den Turkzen kaiſer dongt, en zoght uw tent te ſpannen
Voor Croyes hoge muur, bezet met yſ're mannen,
Doch t'elkens met verlies van lijkken zonder tal
Afwijken moſt met ſchand, door dien u 't ongeval
Staag trof, en 't reukeloos zouw zijn op nieus te waagen
Een kants, die Zelim ſtond op zo veel nederlaagen,
Zo nu het groots gemoedt, der vorſten als voor heen
Door 's konings goed beleidt quam weder over een,
Dan mocht uw vorſt die hoop, een yd'le hoop verbannen,
Maar als het roer van 't rijk beſtiert wert door tirannen,
Die tot verdrukking vanden onderzaat te ſtrak
Den teugel trekken, dan krijght eerſt die ſtaat een krak,
Dan zaait de twiſt haar zaat, dat in eet ten gebeente,
De wrok verbittert dan het harte der gemeente,
Dat van de voorzaat was geen ongelijk gewoon,
Dan is het tijdt om na die wankelende troon,
Met eenen na het hart des wrede vorſt's te ſteeken
Met d'ingeſetenen, om eigen leet te wreeken:
Ziet hier het hooft des heirs tot zulk een wraak gereet,
En al dit manlijk heir, meêwarigh aan het leet
My aangedaan in d'eer mijns zuſters, heeft geſworen
Des konings dood, al zouw het zelf meê gaan verlooren.
De Baſſa geef gehoor, ik zal in 't kort de ſchandt
Verhaalen, die mijn eer van zulk een dwingelandt
Geleden heeft; 't was nacht, geen ſtarren gaven luiſter,
Ik quam by toortslicht t'huis in ſtilte, en zagh, hoe duiſter
Het weſen moght, een ſchim, of ſchaduw, die de vlught
Wouw nemen, 'k vliegh hem na; maar hoor terſtont gerucht,
En hadt mijn zuſters hand, in 't trekken van mijn deegen,
Mijn arm niet onderſchept, ik had die ſchelm doorreegen,
En och! waar't maar geſchiet, ſchoon dat ik naderhant

Gewaar wierd dat het was de vorſt, die 't eêlſte pandt
Mijns zuſters hebbend' zo mijn gramſchap is ontvloden,
Ik val mijn zuſter aan, doch word terſtondt ontboden
Ten hoof, en zie mijn huis van dertig in 't getal,
(Lijfwaghten van de vorſt) rondom bezet, wat zal
Een overheerde graaf verrechten, 'k moet my dragen
Na tijdts gelegentheidt, om zo nogh felder vlagen
T'ontgaan, dies gae ik meê, daar my de prins verwaght:
'Heer graaf, zo waſt begin, ik ben aan uw geſlaght
'Verbonden, dat zijn bloed in d'oorlogh heeft vergoten
'En noit vergelding na verdienſten heeft genoten,
'Door dien uw vader liet ten dienſt van deze kroon
'Zijn leven in de ſtrijdt, zo wil ik aan de zoon
'Vergelden, dat ik aan den vader door 't verſcheiden
'Niet geven kon, gy zult als veldheer 't heir geleiden,
'Dat buiten vaardig leidt, om met den dageraadt
'Te trekken na den Turk. Men gaf my dan dees ſtaat,
Doch zo niet, dat de vorſt mijns vaders daden eerde;
Maar om mijn zuſter, dies ik zo geen ſtaat begeerde,
En draag den hartog voor, zo dienſtig voor het rijk,
En dat zijn majeſteit om my geen ongelijk
Dien doe, die zulk een ſchand en oneer noit verdiende,
Te meer de hartog was een van mijn grootſte vriende;
Maar alles was om niet, de dwingeland gebood,
En wouw, dat ik vertrok als veldheer; om de ſchoot
Mijns zuſters midlerwijl t'onteeren, 'k wierd gedwongen
Die laſt des dwingelands te volgen, doch ontſprongen
Ter noot 't gevaar mijns lijfs; in 't midden van het volk
Ontdek ik mijn verdriet, dies yder een zijn dolk
En ſpiets in 't harrenas, mijn ouden ſtam ter wille
Gereedt hout, en is nau van ongedult te ſtille:
Maar wil den vorſt te lijf, en reghten met geweer
Des graven ongelijk; nu wil ik uwen heer
Voor heer erkennen, en den ſtaf uit Selims handen
Aanvaarden, en 't bezit ter leen van deze landen;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

Indien uw ſtale vuiſt ontziende geen gevaar
Zich by de mijn' vervoeg, zo wil ik met dees ſchaar
En uit geleze hoop van mannen, Croyes wallen
Beſtormen, en eer dat den avondt komt te vallen,
Zult gy de winpels zien des kaizers van de trans
Afwajen, en uw hooft met zulk een lauwerkrans
Beſchaduwt, dat geen tijdt, nogh eeuw die zal verduuren
Noch quetzen zijne blaân.

Zin. Heer graaf ter quader uure
Gaf d'Albanoiſer vorſt zijn luſten zo veel toe,
Uw klaghten zijn verhoort, de hemel was die moe,
Ik ſweer u by 't geraamte en Machomets gebeente,
Dat in de tempel ruſt, vol flonkerend' geſteente
Tot Mecha, dat ik u met bus, met ſpiets en dagh
Zal byſtaan, tot gy hebt het alderhooghſt gezagh
Van 't Albanois gebied door mijn behulp gekregen,
Mijn heer d'erkentenis, en ik de volle zege
Van zulk een aanſlagh trek. tot teeken van 't verband
Heer graaf geef my uw hand:

Mor. Heer Baſſa daar's mijn hand
Tot teeken dat ik zal met mijn aanhangelingen
In dienſt des grooten heers na's konings leven dingen:
Wat zeid daar 't leger toe?

Albanoiſers. Wy ſweeren 's konings dood.

Zin. Zo mannen, elk voor zie zich wel van kruidt en loodt.

Mor. Nu dient in alder yl mijn leger voor te trekken,
Men zend de ruitery voor uit om 't veldt t' ondekken;
Op dat de vlugge faam de ſtadt niet waarſchuw, dan
Met deze ſlagh, die poort, noch burght verduuren kan.

Ergaſtus, *Lucinde*, en *Robbrecht*, in onbekent gewaat.

MAar is het moog'lijk, dat gy ſchipbreuk hebt geleden,
Zie daar, inden jy met mijn wooning zijt te vreden,
Gy meucht, zo langh 't u luſt, hier blijven metter woôn,

Rob. Zo kaal heeft ons de zee aan ſtrand geſpoelt, en ſchoon
Wy zijn ons rijkdom quijt, wy willen d'hemel danken,
Die ons het lijf behieldt op twee bepekte plankken,
Daar al onſ' andre maats verdronkken, en wy twee
Ontquamen dat gevaar.
Erg. 'k Zag nooit de wilde zee,
Noch hoorde hier in 't dorp van zulk een water ſpreeken:
Maar 'k heb wel plaſſen, en veel klare waterbeeken
Zo in de ſtadt gezien, als buiten op het veldt,
Wat reden heeft de zee, dat zy haar zo aanſtelt.
Rob. Mijn vriend de wint doet haar zomts zulk een keel opſpalken,
Zo dat zy in haar balg vernielt een boſch van balken,
En maſten zonder tal, ja het moorddadig loodt,
Door kracht van 't buſſekruit uit 's vuurroers enge ſchoot
Gebraakt, noch 't bloedig ſwaart en moetwil der tirannen,
Noch d'artzeny miſbruikt heeft zulk een tal van mannen
Om hals gebragt, als wel door 't ſwelgen van het nat,
Tot barſtens toe de zee vernielt heeft.
Erg. Wat een ſchat
En rijkdom moeter op zijn diepe grond beruſten:
Wat zijn de viſſen rijk, ik zeg die man wat luſte,
Die op de dikte van tien duim, op hoop van buit
zijn leven wagen dorſt in een bepekte huit.
Rob. Het was een ſtout beſtaan.
Luc. Het geen wy nu bezuuren.
Rob. Maar zouw ik zonder weet en kennis van uw buuren
In ſtilte met mijn vrouw, hier mogen voor een wijl
Vertoeven?
Erg. Ja mijn vrund.
Luc. Mijn man zal met de bijl
In 't naaſt gelege wout, om aan de koſt te raaken,
Hout hakken, en in ſteê dat zien tot geldt te maaken.
Erg. Dat is de rechte ſlag, ik weet de lekkerny
Die gy in ſteê gewoon zijt t'eten, dat die by
De landkoſt nergens naâ in ſmaak zal kunnen haalen;

Hier zullen leeuwerik, en ſchelle nachtegaalen
U wekken uit den ſlaap, en met den dageraad
Zult gy het blatend veê, dat tot de buik toe gaat
In tijm en roſmaryn, zijn grage dorſt zien leſſchen,
De zoete muſcadel, die u ten hoof uit fleſſchen
Geſchonken wierdt, bewaart voor 't ſteeken van de zon,
Zult gy graag ruilen voor een dronk uit beek, of bron,
Beſchaduwt met het groen van opgeſchote looten.

Luc. Aylaas wat zal ik doen! wat dient'er beſt beſlooten?
Ach Robbrecht geef mijn raad!

Rob. Daar's niemand in dit vlek
Die haar genade ken, zo zy haar niet ontdek,
Het veinſſen is u beſt, en quam nooit meer te ſtade.

Luc. Ach wat is dat voor een?

Tirſus uit.

Erg. Wel Tirſus hoe dus ſpade!
Wat hield u zo lang op, wat nieus?

Tir. De heele ſtadt
Is op de been, de vorſt is by de kop gevat,
Door dien hy een gravin verwoet heeft dood geſteeken,
Men vreeſt dat dit de graaf zal aan den dullen wreken:

Luc. Wel wat een droeve maar, hoe komt de vorſt daar toe?

Tir. Een yeder zeid het zijn, dees zeid hy was haar moe,
Die dat zy door vergift den koning dorſt belaagen,
En zocht haar eigen nut door 't korten van zijn dagen,
Om zo haar zelven op de troon, als koningin
Te zetten, dus duid elk dit naa zijn eigen zin;
Zo dat daar van tot noch niet zeekers is te praaten.

Luc. Aylaas! 't geen 't hooft verbeurt, bezuuren d'onderzaaten,
Ik vrees voor burgertwiſt, dees zal 't met 't oir van 't rijk,
Die met de graaf, gereed om zuſters ongelijk
Te rechten met de kling en bus, gewillich waagen,
Hier leekt geen bloed, als 't bloed van burgers en van maagen.

Erg Het heeft geen nood, en 't raakt ons ook niet, hoe het gaat.

Luc. 'T is waar het raakt ons niet; aylaas mijn toeverlaat!
Ach Robbrecht wat zal 't zijn! de koning is in lijden;

De ſtiefmoêr, onder ſchijn van recht, zal broeders zijde
Verkiezen, en den vorſt, onſchuldig in dees zaak,
Licht overgeven aan des graafs verdoolde wraak,
Die, ken ik hem te recht, zijn leet zal willen wreeken.
Rob. Ik zal in herders ſchijn zien met de vorſt te ſpreeken,
Om niet bekent te zijn, des veins gravin en zwijg.
Erg. Komt binnen, want my dunkt, dat ik al honger krijg.

Roſania, Dinardo, Tancredo.

IN 't kort, hy eiſcht den vorſt, wie durft dien eiſch ontzeggen?
Din. Hy eiſcht met reght, men kan die eiſch niet wederleggen.
Roſ. Zo komt hy aan zijn dood, daar 't vrouwelijk gemoed
Niet dorſt beſluiten tot het ſtorten van zijn bloed
Ontziende 't grauw, dat zulk een moordt niet zouw vergeeten,
En komt hy nu om hals, het wordt den graaf geweeten.
Tan. En u mevrouw, die gaaft den vorſt in 's graven hand.
Din. Beſt dat een dolle ſterff, dan dat het gantſche land
Daar om te lijden heeft.
Roſ. Een die ik wel mag miſſe
Tan. Hy is het oir van 't rijk, het ſtrijd met mijn gewiſſe.
Roſ. 'T geſchiet uit hoge noot, zijn eiſch is ons een wet.
Tan. Indien men wil, de graaf wort licht'lijk neêrgezet,
En zal zich, onderricht van 't lot, daar uit te volgen,
Wel wachten zulk een hooft te knotten, hoe verbolgen
En grimmig dat hy zy, hy wiſſelt van beraad:
Roſ. Wie kreunt zich deze zaak, noch wy, noch d'onderzaat,
Men vaar maar voort, 't wort tijdt, wie wort hier toe verkozen?
Tan. Wie zal zijn vorſt verraân?
Din. Gy zult die zinneloze,
Den kerker toebetrouwt, in een beſloote koets
Vervoeren na de graaf: zoo met een hand vol bloets
Van een bezeete menſch, die bloedwel is te ſtoppen,
(Die anders met haar ſleept een tal van duizent koppen)
Dan iſt barmhertigheid, dies noem het geen verraat,

'T ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 H 113

'T geschiet uit hoge noodt ten beste van dees staat,
Hy heeft ons' ondergang, gelijk gy weet, geswooren,
En is te sterk van volk, elk een ontziet zijn tooren,
En schoon men hem gelijk in kraghten niets ontzagh,
Zo wilmen 't koningrijk niet hangen aan een slag,
Het geen mevrouw als dan ter leen, en nu als eigen
Bezitten zouw, dies moetmen vresen voor zijn dreigen,
En strooien onder 't volk, als of men om 't gemeen
Te hoeden, voor die slagh, en 't jammerlijk geween
Der weduwen op 't lijk haars mans, in 't veld verslaagen,
Den vorst uit hoge noot (die wy met recht beklaagen
Als zijnde 't oir van 't rijk) aan Morosin ten zoen
Most geven voor zijn bloed, zo kanmen hun voldoen.
Tan. Hun wel: maar mijn gemoed staat zulk een zoen recht tegen.
Ros. Zwijg, die de moordslag doet, laet die dat overweegen.
Tan. Zo wel die 't werk volvoert, als die het heeft bereidt
Is schuldig, is daar iet, daar 's weinig onderscheidt.
Din. Daar zy geen onderscheid, men wort hier toe gedwongen,
Ontlast vry uw gemoed, dit wort u opgedrongen.
Ros. Gy hebt u zelf genoeg gequeeten in dees zaak.
Tan. Ik offer dan de vorst uit noot aan 's graven wraak.
Ros. Gy deed u best om hem uit 's graven kling te rukken,
Doch hy zal eerst, en gy daar na, meê moeten bukken.

De *Koning* in de gevankkenis.

HEt missen van mijn kroon, en al 't geleden leet
Valt nergens na zo swaar, als dat ik niet en weet,
Waar zich Lucinde magh, om 's moorders klaauw te schuwen,
Onthouden in 't gebergt, ik kan dit niet verduwen,
Dit harteweê gaat veêr te boven al 't verdriet,
Dat my noch overquam, ik kan Lucinde niet
(Door dien haar oogen my verstrekten held're zonnen)
Vergeeten, zalmen my dan zulk een licht misgonnen!
Daar zich mijn ziel meê spijst, ach wort dat licht gebluft,

Zo ben ik zonder zon, zo ben ik zonder ruſt,
Tot dat ik ben, ô dood! uw haaven ingelopen,
Daar leydt alleen mijn ruſt.

Lucinde in herderinne gewaad met een mantje met Fruit, de K*oning*, *Floris*, en *Rijntje*

Luc. Nadien gy niet wilt koopen,
Zo zal ik dit de vorſt vereeren.
Flo. Herderin
Blijff ſtaan, het magh niet zijn, door dien de koningin
Wel ſtrikt zulks aan de waght op lijf ſtraf heeft verbooden.
K*on.* Hout, wat is daar te doen?
Luc. Och heerſchop deze ſnode,
Zo als ik met dit fruit voorby quam, braghten my
Hier binnen, en nu ik hier ben, nu willen zy
Niet koopen: maar hoe iſt met jou alt'hans geſchaapen?
K*on.* Niet al te wel, ik ben dood krank.
Luc. Och heer! de knaapen
En herderinnen zijn in 't dorp met jou begaan,
Vermits jou het verſtandt wat avrechts heeft geſtaan.
Flo. Komt meiſje jy moet voort.
Rijn. Wat laat de meidt hem ſpreeken:
F*lo.* Maar Rijntje zo ons dit niet zuur komt op te breeken,
Haar majeſteit heeft zulks ons op den hals verboôn,
Gelijk gy weet.
Rijn. Dats waar, hoe weet zy dit, en ſchoon
De koningin het wiſt, daar is niet aan geleegen,
Het is een ſlegte meid.
Luc. Ik ben van uwent weegen
Bedroeft, de vorſt te zien in zulk een ſwakke ſchijn:
Schep moed mijn heer, ſchep moed:
K*on.* Zo's hemels medecijn
My niet te hulp en komt, zo gaat uw vorſt verlooren:
Maar waar zijt gy van daan?